Do Vụ Phổ Thông Cho Sở Đoàn Kỳ (67-74) Lưu Huỳnh Chiếu Đăng Thư Viện Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 2378 SIX PAGES NGÀY THỨ NĂM 22 JUILLET 1926 — NGÀY 13 THANG SÁU NĂM BÍNH DẦN SAU TRƯƠNG NAM THỨ 18

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

Nhà Báo ở đàng Lucien Mossard
55 bis, gần trường học Taberd Saigon

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chủ-nhựt

CHỦ-NHƠN KIÊM TỔNG-LÝ : NGUYỄN-VĂN-CỦA
Chủ-nhiệm : LÂM-VĂN-NGỢ
Chủ-bút : LÊ-HOÀNG-MƯU

GIÁ BÁO
BÁN LẺ MỖI SỐ ..... 0$05

Đông Pháp		Ngoại-quốc	
Mỗi năm	12$00	Mỗi năm	18$00
Sáu tháng	6 50	Sáu tháng	9 00
Ba tháng	3 50	Ba tháng	4 50

CÁCH GỞI BẠC VÀ GỞI BÀI :
Mua Báo phải trả bạc trước và phải gởi ngay cho Ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý.
Các bài vở đăng báo thì cứ gởi ngay cho Ông LÊ-HOÀNG-MƯU, Chủ-bút.

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1905

Gởi dây-thép đề : Lucfinh Saigon
Dây-thép nói, hỏi : 55 903

A Louer

MỘT VỊ QUAN ĐÁNG MẾN!

Một vị quan mà biết thương dân, trưởng nước, bỏ đời ra khỏi nhà, đi đức một mãi không chừa. Nói tắc một đều là đầu việc nhỏ việc lớn gì cũng làm cho vừa lòng từ người lớn chí trẻ nhỏ, bết lòng nể mực cảm cân cho đáng mặt làm phụ-mẫu chỉ-dân vậy.

Không nói đâu cho xa, cách chừng một tháng nay, lúc ban đầu thì mấy tỉnh ngoài như tỉnh Tây-ninh, Thủ-dầu một vân vân, được tiếp rước một vị quan Đại – thần Nguyên – soái Nam-kỳ qui danh là M. Le Fol mà bước đến mà vâng dân cho đặng xem xét sự gì còn đương khuyết điểm, để ban ân bố đước cho dân nhờ, nào là ân xá cho bọn học-sinh nghe lời kẻ xúi dục lạc đường sái lối mấy tháng nay đó, nào là thi-thố nhiều việc hữu ích cho thân dân; ấy có phải là một vị quan lớn lấy [illegible] làm dân-quyền hiểu thương nhơn-loại chăng?— Thật nghe qua đáng tôn, đáng trọng, đáng kính đáng mến lắm đó!

Mới sau ngài đi viếng tỉnh Soe-trang, Bacliêu, Camau, Giarai và Rachgia, nghe đâu ngài đi tới mấy xứ đều có quang-sát cùng hết và ngài đã tỉnh bày nhiều việc giúp ích cho dân sự nhiều lắm, có một điều đáng mừng hơn hết là ngài thì ân huệ cho bọn học-sanh phế học mà bị đuổi đó, bây giờ ngài ân xá cho vô học lại, thật là [illegible] cho trẻ học-sinh ngày trước kia vậy, mà ngày nay quan phụ-mẫu ta có lòng gia ân huệ cỡ như vầy thì có gì qui bằng.

Nói qua học-sanh Cantho, từ khi nghe lời kẻ xúi biểu sao đó, mà chúng nó, (từ đứa đáng chẳng nói chi) phần nhiều những đứa trí học tấm khờ, ưa cầu vui theo chúng bọn, nghe lời làm đều chẳng phải mà phế học vậy, lại có lịnh Chánh-phủ tức thì cấm những học-sanh nào trái ý, làm mất sự trị an thì quyết hẳn không được vào học nữa. — Cho nên từ ấy dân nay, thương hại cho những đứa học-trò nghe lời xúi biểu làm sự bất bình khi trước đó, lúc ấy lỡ bước hàng bỏ đi rồi, nào cha mẹ nào anh chị, lớp dắc con, dắc cháu, lớp dắc em, dắc út đến năng nỉ cầu lụy ông Đốc và mấy thầy giáo xin giùm cho con em vô học lại. Lúc ban đầu còn vô năng nỉ được, sau có lịnh Chánh-phủ cấm hẳn rồi, thì có ông nào dám cho vô được. Vì vậy nên từ ấy đến sau, lớp thì ông bà rầu cháu, anh chị rầu em, cha mẹ rầu con, lỡ vỡ sự học hành; lúc bấy giờ mấy trò nay mới nhớ đến cái ơn « Một người làm quấy, cả chúng mang tai » Đây là mới qua mấy trò biết ăn rằn; chi như trò nào lấy chi cang đảm vào lòng, thì nói rằng: « Ối! đâu học thì chớ, không học thì sao ». Ôi thôi! nếu như vậy thì còn mong gì? Cha mẹ cũng liệu bỏ quá cho rồi ngày xanh! — Ấy đó, cả phải vậy rồi thôi sao? !— Ối cũng tông-đường là khác-2· Quốc dân ta ngày sau còn trông cậy gì bai chữ Thiếu-Niên được nữa! Dường ấy, đâu người mình đồng gan sắt có nao núng hay chăng??

Đến ngày 17 Juillet 1926, tức là ngày mà quan Nguyên-soái M. Le Fol đã bước đến tại châu thành Cantho mà giáo hột giống ân-huệ cho bọn học-sanh và là hồi giống phước đức của mấy nhà phụ-mẫu của bọn học-sanh vậy.

Xin nhắc, khi quan Nguyên-soái đến thì các quan cấp tỷ các sở nghinh tiếp ngài rất nên trọng hậu: Ngài đi viếng đủ hết rồi, thì quan [illegible] Chủ-quận, Cai Phó-tổng, Hương-chức các làng đều [illegible] rước ngài đi gói đến nhà công-sở Tân-an mà dùng Champagne (sâm-banh) bổ lao. Tôi nơi uống từng rượu rồi thì quan Chủ-quận Châu-thành là M. Trương-văn-Nga đứng dậy đọc một bài diễn-văn rất dài; trong bài có nhiều câu nghe ra thảm trầm tạo nhã và một đoạn nêu chủ ý là mấy lời châu ngọc của quan Chế-quan T.-v.-N. xin cùng quan Nguyên-soái cho ân-xá bọn Học-sanh nói trước đó mà cho vô học lại y như cũ; quan Paul rồi nhiều câu khuyên và yêu cầu rất nên thâm diệu, ngài vừa đọc dứt lời thì tiếng vỗ tay vang rần, thính giả ai cũng có vẻ hân hoan lắm! Xong rồi, kế quan Nguyên-soái tiếp tỏ dạ cảm ơn, mới biết người Việt-Nam đối với người Pháp bết dạ trung thành, nên chi ngài chịu lòng thế nào cũng mở rộng [illegible] cho vừa lòng thân-dân Nam-kỳ và lại cho khỏi phụ tấc lòng của quan Phủ Trương-văn-Nga vậy. Nhưng mà ngài có nói rằng sẽ cho ân-xá là đứa nào chỉ ra tên nào làm dầu, rồi quan xét cho công minh, nếu quả là tên đó làm dầu xúi biểu thì cấm tuyệt không cho vô học nữa v. v... Ngài nói xong thì đều vỗ tay vang các quan sĩ nấy đều có ý mãng lắm!!

Kế đó đám đạo giáy lâu thì ngài tới [illegible] quan Chủ-tỉnh đi viếng nhiều chỗ khác . . . .

Đó, nghĩ có phải là ngài bước ra một tấc đường, thì ấn mấy bạng người chăng.— Vậy thì ngày nay là ngày thân-dân Nam-kỳ đáng mãng cho bọn Học sanh vậy — Đây tôi có lẽ nghỉ sau ngài còn tỉnh bỏ đức mở mang sự học nữa cho chẳng không dân! Ước sao những bực quan đáng mặt phụ-mẫu chỉ dân lấy lẽ yêu cầu như quan Phủ T.-v.-N. đây mà xin những đều ích lợi dân cũng việc nào khuyết điể » trong sự học của trẻ thơ, cho đặng thêm lên thì rất may mắng cho tiền-đồ nước nhà ta lắm.

NGỌC-ĐƯỜNG.

SADEC

XE HƠI ĐƯA ĐÓN ĐỒI ĐI TẢM

Hôm kia, vào lối 10 giờ sớm mai, có chiếc xe-hơi đưa đón số C. 6591, chở 25 người bộ-hành S'Saigon về Sadec. Tên Liên-v-Lang, đổi tiền bộ hành đi xe, rồi tay bánh. Bọn vừa khi xe chạy đến đàng quản hạt số 16, chẳng rõ tên Liên-van-Lang cầm tay bánh vô ý sao đó, hoặc là chưa hiểu cái tính thế của cái xe ấy ra thế nào, nên liền đó xe vừa lên cầu Bạch-my, bỗng nhiên vông đụng vào lan-can cầu, chuồi tuốc xuống kinh, xem ky thì chẳng khác nào đi tắm.

Thảm hại thay! Trong số 25 người bộ-hành ngồi trên xe đó, bị thương tích bết 10 người, nhưng mà may là không trong chi cho lắm, chỉ có một người bị nặng; nên lập tức chở vào nhà-thương Cai-bè để điều dưỡng.

Còn cả thảy mấy người kia, thì phải ở đó đợi, đến khi có xe đưa về Sadec chạy ngang qua đó mới có giao về. Nhưng song cuộc rủi ro lại tên sốp-phơ Tran-van-Ba, vì sự liều can sao đó nên tìm phang đào tẩu, chỉ bắt được có một mình tên controleur. Hiện nay quan chủ-tỉnh Sadec đương điều tra bắt cho được Tran-van-Ba.

Thấy vậy, ai có nên ghé sự cho xe hơi đưa đó cho chăng? Thật là rán mình.

Xem « Kỷ-án tăng-đàm » nơi trương thứ ba.

TÒA NỘI CÁC MỚI

Tòa Nội-các bên Pháp của ông Briand mới lập lên ngày nọ, theo như lời bổn-báo đã nói trong số báo trước rằng đã đổ rồi; thì nay có tin cho hay rằng ông HERRIOT đứng ra chấp quyền lập lại

[illegible] mới lên xong đây thì như sau nầy

Thủ-tướng kiêm ngoại-vụ-bộ Thượng thơ là ông HERRIOT

Phó thủ-tướng kiêm bình-bộ Thượng thơ ông MAURICE COLRAT.

Hộ-bộ Thượng-thơ	*ông DE MONZIE*
Binh-bộ Thượng-thơ	*ông PAUL PAINLEVÉ*
Thủy-bộ Thượng-thơ	*ông RENÉ RENOULT*
Nội-vụ bộ Thượng-thơ	*ông CHAUTEMPS*
Tạo-tác bộ Thượng-thơ	*ông ANDRÉ HESSE*
Học-bộ Thượng-thơ	*ông DALADIER*
Nông-chánh bộ Thượng thơ	*ông QUEUILLE*
Thương-mãi bộ Thượng-thơ	*ông LOUCHEUR*
Thuộc-địa bộ Thượng-thơ	*ông DARIAC*
Công-bộ Thượng-thơ	*ông PASQUET*
Châu cấp bộ Thượng-thơ	*ông BONNET*

Còn các vị phó Thượng-thơ như dưới đây :

Ngoại-vụ bộ	*ông ALBERT MI MAUD*
Ngân khố bộ	*ông JACQUIER*
Thâu xuất bộ	*ông PAUL MOREL*
Chiến-bộ	*ông DUMESNIL*
Giải-thoát bộ	*ông HENRI WAITRE*
Phi-thoán bộ	*ông ROBAGLIA*
Canyen mới lực-bộ	*ông BAZILO*
Thương-thuyền bộ	*ông MALLARMÉ*
Gia trạch bộ	*ông LEVASSEUR*
Di-dân bộ	*ông CHARLES LAMBERT*
Thủ-tướng tổng-thơ-ký	*ông ALEXANDRE ISRAEL*

Quan Nguyên soái Le Fol viếng tỉnh Vinhlong

Ngày 17 Juillet 1926, lối 3 giờ chiều, thấy sở Tạo-tác đương lo trồng cột cờ khắp con đường Chi hòa và đại lộ Saliceti, hỏi thăm mới hay quan Nuyên-soái đến viếng trong tỉnh. Lúc ấy thiên-hạ trong thành phố đương rộn ràng lui tới ngóng-ngóng trông-trông như đón rước Thượng-quan thì phải.

Quả nhiên, đến độ 4 giờ thì xe hơi ngài đến, rồi chạy vòng lên con đường Bungalow đặng thẳng đến dinh quan Chủ-tỉnh ; khi xe vừa tới dinh thì có quan viên các ty các sở đồng nghinh tiếp Thượng-quan vào dinh trò chuyện và giải lao chừng độ một chập; kế lại đến độ 4 giờ rưỡi thì quan Nguyên-soái định đến viếng nhà hội làng Long-châu. Khi xe đến tận nơi thì có quan Bốc-phủ-sứ Hương, Chủ quận châu-thành và quan-cựu Bốc-phủ sứ Tươi cùng với mấy thầy cai phó-tổng và hương-chức hội tề làng kế cận như : Thiềng-đức Tân-giai, Long-hồ, Tân bình và Tân-ngãi đều bước ra tận đường đề nghinh tiếp quan Nuyên-soái, quan Chủ-tỉnh và quan Phó-tham biện.

Khi quan lớn Chủ-quận ân và quan cựu Bốc-phủ-sứ chào mừng ba vị quan viên xong, quan Chủ-quận liền thỉnh vào nhà hội để đàm luận ; lúc đọc đàng có lính bồng súng gươm hầu và tang lọng phủ che đưa đón.

Đến nơi vừa phân ngồi tọa vị rồi thì quan Nuyên-soái có tỏ mấy lời vàng ngọc cho hương-thân và công chúng hay biết rằng : Thượng-quan đến đây trước là đi kinh lược, sau cho biết như vụ Nguyễn-văn-Ninh Lâm-hiệp-Châu và hợp-sanh phạm-phép đã bị bình và bị đuổi từ bấy lâu nay, thì Thượng-quan đều dư biết các việc trên đây đo bởi tại nghe lời người xuất dụ, nhưng Thượng-quan đã sẵn lòng lấy ân đức và tùy theo người đăng tội mới trừng trị và đã ra lịnh giao cho quan Bốc-học chánh phán đoán mà cho những trò vì quá nghe chúng, đặng vào học lại. Còn những trò đáng tội mới bị đuổi thì dọ theo bề thế gia-đạo của cha mẹ học-sanh đặng dạy bỏ thường tiền học phí ; cùng luôn dịp Thượng-quan có nói qua vụ thầy đội Tây đánh trò Khánh hòm nọ, rằng : Linh quan phép nước chẳng hề tư vị một vì hề hữu công tắc thưởng, hữu tội tắc trừng, chớ chẳng dạ nào đành-đề cho ai hiếp bức đặng con dân Nam-Việt, song xem chừng từ ngày ấy đến nay lòng của người Nam đối cùng quan viên Langsa in như có chịu lợi lạt.

Quan Nguyên-soái dứt tiếng thì quan lớn Chủ-quận có mấy lời qui báu, tóm tắc như vầy :

« Trình cùng Thượng-quan, dân chúng ở miền Vinhlong đều là một hạng dân trong hòa, cử hãy lo phận sự sanh nhai, nếu Thượng-quan chẳng tưởng như lời tôi xin Thượng-quan dọ lại ý kiến của quan Chủ-tỉnh thì rõ cái bổn tánh của dân, chớ tôi dám chắc tại đây đều là một hạng dân không hay sanh chuyện và đều một mặt bình thủy Đại-Pháp. ..»

Quan lớn Chủ quận còn nói nhiều điều rất bổ ích cho dân tình, nhưng kỳ giả tốc vì ở xa không đặng trọn nghe những lời vàng ngọc sau rốt.

Vậy khi quan lớn Chủ-quận dứt lời thì quan Nguyên-soái có đáp lại mấy câu ; đoạn ngài định từ biệt ra đi và hứa còn ngày trở lại.

Quan lớn Chủ-quận nghe vậy, bèn nài xin Thượng-quan cho phép chụp lấy ảnh đặng để làm kỷ-niệm.

Khi viên truyền các quan rồi, quan Nguyên soái liền từ giã mỗi người, rồi cùng với quan Chủ-tỉnh và quan phó đồng lên xe chạy quan sát khắp châu-thành, đoạn Thượng-quan mới phân tay quan Chủ-tỉnh và quan phó, rồi trở lại Saigon trong đó 5 giờ mấy khắc.

CH.

THỜI CUỘC TƯƠNG LAI NƯỚC TÀU

Thời cuộc tương-lai nước Tàu làm sao thì khó mà tiên tri được, xem việc quá khứ như hai đảng đương hòa rồi lại chiến, hai đảng đương chiến lại hòa, việc quá khứ như vậy thì để gì mà đoán cuộc tương-lai.

Tại sao mà sanh nội loạn? Nước lại thuở xưa ông Ngô-tam-Quế viện binh Mãn-châu về đánh Lý tự-Thành là người soán nhà Minh và đoạt nàng Trần-viên-Viên là vợ của ông nầy. Chừng đại-quân Mãn-châu nhập nước Tàu xiết Lý-tự-Thành rồi chiếm luôn nước Tàu cai trị xưng hiệu nước là Đại-Thanh. Đến sau tôi đời vua Đạo-Quang việc ngoại-giao nhà Thanh càng ngày càng thất bại Như niên hiệu Đạo-Quang thứ 22, gây giặc nha-phiến với Hồng-mao, bị nhượng năm thương-khẩu cho Hồng-mao, thông thương (ngoại giao thất bại lần thứ nhứt). Đến đời Hàm Phong năm thứ 10 bị binh đồng-minh Anh Pháp hãm Bắc-kinh, kỳ từ hòa nhượng thêm 11 thương-khẩu nữa, lại cũ-lao Hongkong và đất Cửu-lung-quang cho Hồng-mao mượn vĩnh viễn. (Ngoại giao thất bại lần thứ ba). Từ đó về sau lần lược thất bại hoài, như mất Đoài-loan, Giao-châu vân vân.

Vì việc ngoại-giao nhà Thanh thất bại như thế, nên giòng Hớn-độc thấy Chánh-phủ Mãn-Thanh hễ bất quá, nếu để nước Tàu trong tay người Mãn thì sau rầy lợi-quyền sẽ đoạt bổ quyền lợi nước Tàu thì Hớn-độc phải tiêu diệt, nên dân Tàu rất cầu tức ; vậy nên có Tôn-Văn là người ái quốc mới đề xướng Cách-mạng chủ nghĩa, trốn ở ngoại-quốc vận-động hơn 20 năm, tới năm 1910 mới thật hành khởi nghĩa nhờ có quan Hiệp-thống Lê-nguơn-Hồng ở tỉnh Hồ-bắc làm nội công, đoạt thành Võ-xương, rồi Cách-mạng các tỉnh hưởng ứng, có Viên-thế Khải điều đình với Triều Thanh, nên vua Tuyên-Thống nhượng vị, Cách-mạng cho thành công, lập nước Tàu làm Trung-hoá cộng hòa dân quốc. Năm 1911 Viên-thế-Khải được bàn làm Tổng-thống, năm sau Viên trở lòng tham, muốn cợ đất nước Tàu làm của phụ truyền tử kế, nên Viên tư xưng Hoàng-đế, niên hiệu Hồng-hiến nguơn niên. Vì cái ý xưng đế đây, nên nước Tàu mới có cái phong-trào đặc-lập, bỏi họ bỏi phụ cái đế-chế của Viên, nên các Bốc-quản tự lập mỗi người một cõi. Tuy cái phong-trào đó đội nầy làm cho Viên phải bỏ đế hiệu, nhưng đây đoàn thể của Tàu từ đây đứt đoạn, các Bốc-quản đã chiếm bình trù khoán đặng giữ luôn cái địa-bàn của mình cho vững, ấn mới sanh ra đẳng nầy đánh đẳng kia, nổi da xáo thịt tới bây giờ là vậy đó.

Nói chuyện mấy năm gần đây, năm 1924 Ngô-bội-Phu là đảng Trực-lệ đương chiến với Trương-tác-Lâm là đảng Phụng-hiên tại Thiên-tân, bỗng đâu Phùng-ngọc-Tường trên Mông-cổ đem binh về vây Bắc-kinh, bắt Thống-thống Tào-Ôn giam cầm, còn Ngô-bội-Phu thất cơ bình chạy xuống miệt Hồ bắc lánh nạn. Từ đây trở lòng Trương và Phùng lo việc thống nhứt, nào ngờ năm ngoái hai đảng bất hòa khai chiến nhau tại Sơn-hải-quang. Lúc nầy Ngô-bội-Phu đương tị nạn, xảy đâu Bốc-quản Hồ-bắc là Tiêu-diệu-Nam tư thế, Ngô thừa dịp nầy, lại nhờ bộ-hạ cũ giúp, nên rầm dộng binh quyền ở Hồ-bắc, Ngô mới được tái sanh. Bây giờ Ngô sẵn có binh hùng, tinh thần cơ hội Trương, Phùng khai chiến nầy mà khó phục cái địa bàn xưa và trả thù oán Phùng-ngọc-Tường ngày nọ. Vậy nên Ngô thông sứ lên Phụng-thiên kết liên với Trương-tác-Lâm. Trương vẫn biết Ngô với mình vẫn là cựu thù, nhưng đương lúc lửa cháy mày nầy, không kể với Ngô thì không đặng, vì bình đương chiến với Phùng-ngọc-Tường, bị đại-tướng Quách-tòng-Lịch làm phản trở súng bắn về Phụng-thiên, nên Trương mới chịu kết liên với Ngô đặng Ngô đánh mặt dưới. Khi hai đảng liên kết xong, Ngô ở Hồ-bắc kinh, Lộc-chung-Lân là Tổng-tư-lịnh quốc-dân-quân phải thối về Sát-bắc đóng quân tại Nam-khẩu, hiện giờ binh Trương, Ngô đánh với quốc-dân-quân tại đây, trên đây là việc chiến miệng Bắc.

Giờ nói về miệng Nam, từ khi bọn quân-phiệt (militaristes) thâm dự quốc-sự nên nước Tàu rối rắm, các đảng phân lập, Tôn-Văn thấy nước nhà ly-loạn mới xướng Quảng-đông vận động Cách-mạng lần thứ hai, mục đích là bọn quân-phiệt đặng lập nước Tàu làm chánh-thức Cộng-hòa dân-quốc.

Tôn lập Chánh-phủ tại Quảng-châu gọi là Chánh-phủ quốc-dân-đảng. Cách-mạng chưa thành công, Tôn đi hỏi trên Bắc-kinh, kỳ từ hòa nhượng thêm 11 thương-khẩu nữa, lại cũ-lao Hongkong và đất Cửu-lung-quang cho Hồng-mao mượn vĩnh viễn. (Ngoại giao thất bại lần thứ ba). Từ đó về sau lần lược thất bại hoài, như mất Đoài-loan, Giao-châu vân vân.

Vì việc ngoại-giao nhà Thanh thất bại như thế, nên giòng Hớn-độc thấy Chánh-phủ Mãn-Thanh hễ bất quá, nếu để nước Tàu trong tay người Mãn thì sau rầy lợi-quyền sẽ đoạt bổ quyền lợi nước Tàu thì Hớn-độc phải tiêu diệt, nên dân Tàu rất cầu tức ; vậy nên có Tôn-Văn là người ái quốc mới đề xướng Cách-mạng chủ nghĩa, trốn ở ngoại-quốc vận-động hơn 20 năm, tới năm 1910 mới thật hành khởi nghĩa nhờ có quan Hiệp-thống Lê-nguơn-Hồng ở tỉnh Hồ-bắc làm nội công, đoạt thành Võ-xương, rồi Cách-mạng các tỉnh hưởng ứng, có Viên-thế Khải điều đình với Triều Thanh, nên vua Tuyên-Thống nhượng vị, Cách-mạng cho thành công, lập nước Tàu làm Trung-hoá cộng hòa dân quốc. Năm 1911 Viên-thế-Khải được bàn làm Tổng-thống, năm sau Viên trở lòng tham, muốn cợ đất nước Tàu làm của phụ truyền tử kế, nên Viên tư xưng Hoàng-đế, niên hiệu Hồng-hiến nguơn niên. Vì cái ý xưng đế đây, nên nước Tàu mới có cái phong-trào đặc-lập, bỏi họ bỏi phụ cái đế-chế của Viên, nên các Bốc-quản tự lập mỗi người một cõi. Tuy cái phong-trào đó đội nầy làm cho Viên phải bỏ đế hiệu, nhưng đây đoàn thể của Tàu từ đây đứt đoạn, các Bốc-quản đã chiếm bình trù khoán đặng giữ luôn cái địa-bàn của mình cho vững, ấn mới sanh ra đẳng nầy đánh đẳng kia, nổi da xáo thịt tới bây giờ là vậy đó.

Nói chuyện mấy năm gần đây, năm 1924 Ngô-bội-Phu là đảng Trực-lệ đương chiến với Trương-tác-Lâm là đảng Phụng-hiên tại Thiên-tân, bỗng đâu Phùng-ngọc-Tường trên Mông-cổ đem binh về vây Bắc-kinh, bắt Thống-thống Tào-Ôn giam cầm, còn Ngô-bội-Phu thất cơ bình chạy xuống miệt Hồ bắc lánh nạn. Từ đây trở lòng Trương và Phùng lo việc thống nhứt, nào ngờ năm ngoái hai đảng bất hòa khai chiến nhau tại Sơn-hải-quang. Lúc nầy Ngô-bội-Phu đương tị nạn, xảy đâu Bốc-quản Hồ-bắc là Tiêu-diệu-Nam tư thế, Ngô thừa dịp nầy, lại nhờ bộ-hạ cũ giúp, nên rầm dộng binh quyền ở Hồ-bắc, Ngô mới được tái sanh. Bây giờ Ngô sẵn có binh hùng, tinh thần cơ hội Trương, Phùng khai chiến nầy mà khó phục cái địa bàn xưa và trả thù oán Phùng-ngọc-Tường ngày nọ. Vậy nên Ngô thông

Vậy nói tóm lại, Thời-cuộc Trung-

LỜI CẦN KÍP

M. François SỰ kính cho quí khách, nhứt là các ngài sắm sửa dám cưới cho con, muốn nên rỡ ràng tiem, thì xin mời đến tiệm François Sự ở Chợ-cũ Saigon (76 rue Vannier) mà chọn lựa hột xoàn, y lúc nầy có hột nước tinh thiệt, giành mối giá rẻ không dám dám sánh, M. Sự thành thật đáng tin cậy.

Có thứ nhung bông màu bực bỏ chói lói và nhiều món hàng lạ tốt vô song, riêng cho mấy nhà sắm sửa dám cưới, mua cho dâu con thiệt là tốt đẹp lắm.

Nay kính thông,
M. FRANÇOIS SỰ
76, Rue Vannier (Chợ-cũ Saigon)

Avis d'adjudication

PROVINCE DE MYTHO.— Lieu, date et heure de l'adjudication : *Inspection de Mytho, le 27 Juillet 1926, à neuf heures.*

Objet : *Construction de deux écoles communales à une classe au village de Hôi cu (Caibè)*

Importance :		2.939 $ 84
Cautionnements	provisoire	80 00
	définitif	100 00

Bureau où le dossier peut être consulté : *4e Bureau du Gouvernement Lo al à Saigon et Subdivision des Travaux Publics à Mytho.*

PENSIONNAT
Khương-hữu-Phụng
VINHLONG

Học trò thi đậu trong năm 1926
Bằng-cấp tiểu học : 32 trò thi, đậu 28 trò.
Bằng-cấp sơ học : 30 trò thi, đậu 21 trò.

Ngày tựu trường :
2 Août 1926 (24 tháng 6 An-nam).
Học trò cũ phải tựu cho đúng ngày.
Học trò mới muốn xin vô học phải viết thơ trước.

Avis d'Appel d'Offres

PROVINCE DE SOCTRANG. — Lieu, date et heure extrême de l'appel d'offres : *Inspection de Soctrang, le 29 Juillet 1926, à neuf heures du matin.*

Objet : *Construction d'un Poste de Garde Civile Locale à Phu-loc.*

Montant approximatif :		2 081 $ 38
Cautionnements	provisoire	50 00
	définitif	100 00

Bureaux où le dossier peut être consulté : *le Bureau du Gouvernement et bureau de l'Inspection de Soctrang.*

Tàu chạy Lục-tỉnh

Chiếc **BATTAMBANG** chạy đi Pnompenh Kompongchuang, ngày thứ năm **22 Juin** à 21 giờ.

Chiếc **KHMER** chạy đi Ouest, ngày thứ sáu **23 Juillet**, à 21 giờ.

Chiếc **L. BLANCHET** chạy đi Cambodge-Laos, ngày thứ bảy **24 Juillet**, à 21 giờ.

Chiếc **KHMER - NAMKY** chạy đi Capgarnier, ngày Lundi, Mardi, Jeudi et Vendredi, à 8 heures. Samedi à 13 heures.

Avis d'Appel d'Offres

PROVINCE DE SOCTRANG — Lieu, date et heure extrême de l'appel d'offres *Inspection de Soctrang, le 29 Juillet 1926, à neuf heures du matin.*

Objet : *Construction de deux postes de Garde Civile Locale à Tra canh et à Cantho.*

Montant approximatif :		4.162 $ 78
Cautionnements	provisoire	100 00
	définitif	200 00

Bureaux où le dossier peut être consulté : *le Bureau du Gouvernement et bureau de l'Inspection de Soctrang*

Pensionnat "Huỳnh-công-Phát"

19 à 37 Boulevard Kitchener. — Cầu-ông-lãnh, Saigon

Bãi trường : **Ngày 10 Juillet 1926**, nhằm ngày mồng một tháng sáu annam.

Tựu trường : **Ngày 2 Août 1926**, nhằm ngày 24 tháng sáu annam.

Tựu trường ngày có **năm thứ nhứt** và **năm thứ nhì** sẽ bắt **Cấp-tiểu-học** (1re et 2e année du cycle complémentaire).

Qua năm 1927, sẽ có **năm thứ ba** và năm 1928, sẽ có **năm thứ tư** (3e et 4e année du cycle complémentaire).

Hội thi *Cấp-bằng-tiểu học* ngày 14 Juin 1926, số học trò đi thi 50 trò, đậu 47 trò.

Hội thi *Cấp bằng-sơ học* (Certificat d'études primaires franco-indigènes), ngày 23 Juin 1926, số học trò trường chọn đi thi 42 trò, đậu 40 trò, xin kể tên dưới đây :

1. Lê-văn-Lập (Vinhlong).
2. Lê-văn-Vị (Cholon).
3. Trương-ngọc-Cang (Bình-thuận).
4. Đoàn-văn-Sanh (Baclieu).
5. Trần-văn-Thới (Cholon).
6. Trần-văn-Thanh (Thudaumot).
7. Trần-văn-Hoằng (Bienhoa).
8. Nguyễn-văn-Chiêu (Giadinh).
9. Vưu-tử-Thái (Mytho).
10. Dương-văn-Qui (Mytho).
11. Võ-văn Trí (Giadinh).
12. Nguyễn-văn-Ẩn (Giadinh).
13. Nguyễn-thành-Nhơn (Vinhlong).
14. Nguyễn-văn-Hà (Vinhlong).
15. Bùi-văn-Bình (Giadinh).
16. Trương-hữu-Lễ (Saigon).
17. Nguyễn-văn-Lân (Giocong).
18. Phan văn-Vinh (Longxuyên).
19. Nguyễn-văn-Phước (Saigon).
20. Dương-văn-Phông (Soctrang).
21. Trần-văn-Kinh (Bạcliêu).
22. Trương-văn-Tư (Cholon).
23. Sơn-ngọc-Hoa (Travinh).
24. Nguyễn-ấn-Luật (Giadinh).
25. Lê-văn-Tước (Bentre).
26. Lê-văn-Hai (Mytho).
27. Nguyễn-văn-Try (Giadinh).
28. Dương-văn-Phán Soctrang).
29. Võ-văn-Thiên (Thudaumot).
30. Jean Baptiste Thom (Giadinh).
31. Nguyễn-văn-Lành (Saigon).
32. Lê-văn-Giao (Mytho).
33. Phạm văn-Tư (Saigon).
34. Hồ-văn-Mít (Giadinh).
35. Ly-minh-Đăng (Baclieu)
36. Hồ-văn-Tỷ (Baclieu).
37. Nguyễn-thành-Tâm (Bình-thuận).
38. Lê-văn-Thọ (Mytho).
39. Châu-văn-Ba (Cantho).
40. Nguyễn-văn-Sâu (Baclieu)

NOTA.— **Muốn học nơi bổn trường xin gởi thơ dặn chỗ trước, e hết chỗ.**
Được thơ, trường trả lời liền và có gởi cuốn điều-lệ của trường theo thơ nữa

Đông-pháp thời-sự

SAIGON

Chơi vậy mới oai cho !

Hoang-minh-Dan, 23 tuổi, làm lon-ton cho sở thương-khẩu, vừa rồi vì ỷ thế muốn làm ăn gì nấy, nên tính bỏ sở đặng đi tìm sở khác. Nhưng mà lúc đi ra không chịu trả quần áo của sở ấy phát để mặc đi làm việc, lại còn tiếc, tuy đi thì đi cho đẳng-hoàng, thêm hai bộ đồ kaki, giá đáng bao nhiêu không rõ.

Thế mới thật là oai cho. Dẫu rằng thôi mắc chế cũng còn quần áo bận. Song nói vậy chớ oai gì, hiện nay người ta đang đi tìm đặng nắm đó.

∴

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 22 Juillet 1926.

GIÁ BẠC

	22 ?	21 ?
Nhà-nước.	27F 50	25F. 00
Ngân hàng Đông-pháp.	25 00	27 50
Société de Gérance de la Banque Ind. de Chine.	25 00	27 50
Hongkong Shanghai.	25 00	27 50
Charterad Bank	25 00	27 00

∴

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Cholon bao đã, luôn giá 100 kilos

Vinhlong.	6 30 à 6 40
Gocong.	6 55 à 6 65
Bai-xau	6 50 à 6 60
Baclieu.	6 65 à 6 75
Sadec	6 25 à 6 35
Cairang	6 35 à 6 45
Vamvian (Gạo trắng	6 10 6 20
Gạo đỏ	5 80 5 90
Tri-tôn	6 43 6 53

Mốc tôi bị tỏ trác

Chiều hôm kia, vào lối 6 giờ, tên Ly-van-Truong vì qua nhiều, nên tỏ mò rảo lại lối chỗ ga-xe-lửa trước chợ-mới, lén mốc tôi lấy cái bóp-phơi ấy có đựng một số bạc 75 đồng và giấy-má nầy no.

Chẳng may chuyến nầy bị tỏ trác bơm ta, nên vừa mới kéo nhè-nhẹ ra khỏi chỗng bay, chụp lấy tay bơm ta rồi la lên, kế có lính lại động, thoi, vì bơm ta một hồi rồi kéo xẹp vẻ bót đặng làm tờ phúc giải lên tòa.

Bằng ! Bằng kíp lắm ! Ước sao bắt được những hạng như thế cho nhiều, để trừ hại cho khách đi đàng.

∴

Chánh thất lạ-đa-man

Người giữ vườn ông Trương mới bắt 2 giờ trưa ngày hôm kia nầy đây, thừa ưa có việc đi ra ngoài vườn, bỗng gặp một cái giỏ mây nhỏ-nhỏ của ai bỏ đó. Người bèn bước lại đặng xem coi trong giỏ ấy đựng giống gì mà bỏ bậy như thế ! Ngó đâu vừa bước lại xem, trời đất ôi ! Thấy mà phát ghê phát sợ : một đứa nhỏ mới đẻ lối chừng mười bữa, còn đỏ hỏn-hỏi, chẳng biết sao mà ai lại bỏ nằm chết đó.

Đoàn người ấy bèn tri-hô lên, sở tuần-cảnh đến khám xét thì không thấy có dấu tích gì khả nghi, song cũng chẳng rõ tại sao mà thác đó.

Dễ-sau cho thì người gì dây thật. Bộ cũng lén lúc người-ta-hoa-nguyệt gì dây, rồi chẳng may sanh-sản ra, sợ sấu hổ nên mới nhẫn-tâm đến thế. Ôi ! Dầu thế nào cũng là máu chảy ruột mềm, có lý đâu lại làm việc dã-man như thế. Bởi đây nó vô nó bảo làm ăn không nông-nổi cho mà coi ! Đông tường con nít không biết gì. Con nít mới là khôn vong làm đa !

∴

Ba người rất qui hóa

Nguyễn-Bỏ, khách Quảng-Đông, làm thợ-mộc nhà ở tại đàng Louvain số 24, vừa rồi có đến bót trình rằng y có muốn được ba người thợ rất qui-hóa. Nhơn là tên Ba, tên Năm và tên Sáu đều ở một lòng một dạ với nhau. Bởi vậy nên hồi 10 giờ sớm mai bữa 19 tây nầy đây cả ba đồng rủ nhau mà đi rảo. Nhưng thật thì không rõ đi đâu ; duy có biết rằng trong ba tên thợ qui nầy : tên thứ nhứt đoạt hết một số bạc 6 đồng ; tên thứ nhì 2 đồng và tên thứ ba 6 đồng.

Ấy thật thợ như vậy mới đáng tay-thợ cho, chẳng uổng công mấy tâu học tập.

∴

Chết trên xe kéo

Hôm 20 Juillet vừa rồi, vào lối 3 giờ rưỡi chiều, có một người đàn-bà nào không rõ, lối chừng 60 tuổi, chẳng may nhè chết trên xe-kéo số 1399.

Lập tức chở thầy vào nhà mổ và hiện nay đang làm án kế.

Đây chắc là người đàn-bà nầy phải bịnh đau cũng đã lâu rồi, bữa đó tinh chở đi đâu đó đa. Thật ấy cũng là cái phần rủi của lên xe-kéo.

∴

GIẤY BÔNG THIỆT TỐT

Bổn hiệu mới có lại nhiều thứ giấy bông để dán mạch thiệt tốt. Có thứ **GIẤY-SƠN-DẦU**, *lâu ngày có đóng bụi dơ, lấy nước rửa thì sạch trơn.*

Ai muốn xem kiểu bổn hiệu gởi liền.

Lại có thứ **BÔNG LÁ** *để chưng lục bình coi rất huê mỹ, không thua gì bông thiệt.*

Muốn hỏi điều chi, xin viết thơ cho :

PHẠM-VĂN-NGỌC
Directeur de la maison
CHIEU-NAM-VIÊN
Téléphone 0-5. 56 rue Vénot Saigon

Nàng ôi sao nỡ bạc tình !

Ho-van-Da, tuổi bao lăm chẳng rõ, mà có người vợ tên là Tong-thi-Long còn non, mới có 22 tuổi. Vợ chồng Da ta xem chừng cũng lấy làm thương yêu trân-trọng lắm. Thế mà cũng ngờ cũng nhau to-tóc ven nghỉ, dầu-răng muốn chuyện ngàn từ cũng là có nhau. Dè đâu chẳng bao lâu làm sao, mới rồi đây bỗ-rẻ đi lại còn bỏ vợ tôi ăn nhỏ theo một số bạc 100 đồng là khác.

Ôi ! Nàng ôi sao nỡ bạc tình, chẳng trường đạo phu thê là trọng ! Vô đoan !

∴

HỎI NGƯỜI

Có một vị Lorgan kia, có tánh hay chiêm tiền cổ lắm, lại có lòng nhân đức, hằng cứu giúp về khốn cùng. Một hôm người ngồi buồn gỡ Illustration cũ (4 Novembre 1916) ra xem, bỗng thấy có tên Võ-thanh-Long, vốn là một người có công trận với nhà-nước. Trong khi từng-chinh qua Pháp-quốc, ngày 7 Juillet 1915 có bị thương-tích nặng. Nhờ công trận dày như vậy, nên có được nhà-nước ân-tứ khuê-bài.

Nhưng từ ấy đến nay, sau khi khỏi lửa đã tàn rồi, chẳng rõ người trở về cư ngụ nơi nào mà không nghe tin tức. Nên vị Langsa ấy muốn được rõ coi hiện giờ người Võ-thành-Long trú ngụ nơi nào hoặc có bà-thế chi làm ăn không ; như không thì cho ngài hay dặng ngài liệu-lượng tìm phương giúp đỡ. Hay dầu thế nào cũng cho ngài hay được biết.

Vì thấy người có công dày với nước mà thương, e để vắt-vả phong trần tội nghiệp !

Xem tiếp « Đông pháp thời-sự » qua trương thứ năm

VẠN-HÒA

N° 88, Rue de Canton — CHOLON

KÍNH CÁO :

Hiệu VẠN-HÒA nhuộm vải đen nhứt hạng tốt ở tại chợ CHOLON.

Vải để nhãn « Con cá Kim-Ngư xanh » thì đã có tiếng trong Lục-Tỉnh hơn ba mươi năm nay ai ai cũng đều rõ biết.

Vải nhuộm đen dùng chẳng hề khi nào rỗ, phai màu, mà lại chắc, chẳng hề bỏ như các thứ vải nơi tiệm khác.

Bổn hiệu có chế ra tấm thứ vải đen đều để nhãn hiệu : VẠN-HÒA, VẠN-XUÂN-LONG, NHƠN-HÒA và HIỆP-MẬU.

Bởi bổn-hiệu nhuộm tốt, nên cũng có kẻ gian nhơn dùng điệp mà làm theo thức kiểu của bổn-hiệu, đặng mà thủ lợi và cho quí khách mua lầm, tường là vải của bổn-hiệu : Vì vậy bổn-hiệu xin chỉ rõ cho chư quí khách có mua vải của bổn-hiệu thì phải nhìn cho kỹ cái Hiệu vải, cái hình chữ nhơn của bổn-hiệu, thì mới khỏi lầm kẻ gian trá.

Mấy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có cất chứng tại tòa thương-mãi Saigon là :

1. **3 con cá Kim-Ngư 3 màu.**
2. **2 con cá Kim-Ngư 3 màu.**
3. **1 con cá Kim-Ngư xanh.**
4. **Vạn-Hòa con gà trống.**
5. **Vạn-xuân-Long xa liễu.**
6. **Vạn-Hòa chiếc tàu.**
7. **Vạn-xuân-Long bươm bướm.**
8. **Hiệp-hiệu con ngựa đua.**

VẠN-HÒA KÍNH KHẢI

PENSIONNAT
« Huỳnh-văn-Chợ »

Route de Mytho — gần dốc Cây-mai (Cholon)

Trường dạy thi bằng cấp sơ học và bằng cấp Tốt Nghiệp — (Certificat d'études primaires et Diplôme d'études primaires supérieurs).

Năm nay có lập lớp 1ère, 2e và 3e années.

* Tựu trường. — *16 août 1926 nhằm mùng 9 tháng 7 annam.*

Xin viết thơ trước cho bổn trường để dành chỗ.

CANTHO

Sự rủi dính bên mình

Ngày lễ Chánh-chung (14 Juillet 1926) lúc 8 giờ rưỡi, khởi cuộc đua ghe lương : — Lúc bấy giờ thiên-hạ nào lớn nhỏ, đon ông, đờn-bà đều tựu xuống rầu tàu khách-trú mà coi đua cho rõ, lại sẵn có chiếc tàu con đang đậu đó mà chở bổ hiền, lại chưa tới giờ chạy nữa ; nê tình nhảy xuống tàu ra đựa bổ tàu nép người coi có ý thong thả khỏi phải chen lấn lọng nhộng chi hết. (vướng quá !). Ấy đó, nên một người đứng một ý tình đi sẵn, bèn ùng xuống tàu, hai đầu xuống tàu, sau rồi không thể nào rảy cợ việc xuống nhiều đi ! Xuống hao nhiêu thì ra bổ ngoài hao nhiêu ; nên làm cho tàu phải nghiêng qua lẻ thiếu chút nữa úp tàu ; bởi đó nên mấy người mạch-lủ và chủ tàu đuổi lên — chạy không kịp người thì nhảy, kẻ thì chen lấn nhiều mà chạy lên ông-ông, bộ có vài mươi con người ta.

Lúc bấy giờ có tên Năng là rể một người đờn-bà góa là vợ tên Năm T. đ tại làng T.T.Đ. phần rủi đâu đã đến, mà trong mấy mươi người kia thì không sao, có một mình cậu là lúc coi thì ở dưới khoan dưới, đến lúc lên thì ai nấy đều thro thang mà lên mà trên đứng nhấy lên cầu ; duy có M. N... thấy cái mi mui tàu với cái mé cạnh tàu bỏ nước thấp nên mắt cắt với mui tàu ngang nhau ; mà lại khúc chữ tàu đuổi lên, thì M. N... nghe nói hơi bất cập thấy mi cậu và mui tàu gần bỏ ra xa lắc xa lơ đặt đứng bước lên được, nhưng mà ngờ đâu tại bọn đã đến lên được, nhưng mà ngờ đâu tại bọn đã đến bên mình, M. N... vừa đặt đâu lên, thì bên kia người ta bỏ đuổi trán qua đông qua, nên chiếc tàu nghiêng trả lại làm cậu mi mui tàu và mi cậu ép cái đầu M. N... ngửa lên rác ; vậy mà có ai hay đâu, họ cứ việc lên hết rồi, tàu bỏ ra anh ở mới thụt xuống tới mũi trong bọng trào-ra, nhưng anh ta còn tỉnh, bèn lên kêu xe-kéo đi tuốt nhà-thương, y rồi rằng : phải khúc kẹt độ mà ý bắt tỉnh thì chắc nhảy xuống sông phải chết không, ai hay, là vì bọ mắc cỡ coi đua mà thôi.

M. N... vô nhà-thương cuan thầy có nói bí ép bề bàm giao-ra xa, và nói may, phải cái mui tàu mà kẹt dưới chút nữa thì từ cạnh tai tới cổ phải ngửa như thường vậy ; còn cái nầy nhờ cái xương đâu mới đỡ bớt đi.

Ôi ! nghĩ mà ghê thay !

Vậy trẻ em nem-nữ lấy đấy làm gương xấu chớ hỡ hẩn phải cố để đất muốn sự cho lắm, kẻo có ngày sầu thảm đến mẹ-cha vậy.

Xin sĩ chớ hơ hỏng ; rủi quá !

N-Đ. (lai rảo)

CÔM BỘT NHẸ BÌNH TỨC THÌ
NHỜ XÀI THUỐC
COMMADE ROYER
Thuốc DUPUY, 122, đường St Marcin, PARIS

Gia-Long Học-Đường

148-168 — Đường Chasseloup-Laubat, 148-168 — Saigon

CÁC KHOA THI ĐẬU TAY CỦA GIA-LONG HỌC ĐƯỜNG ĐỀU ĐƯỢC HƯỞNG TUYỂN

1e Khoa thi bằng cấp sơ học (*Certifica! Primaire*)
15 sĩ-tử đem ứng thi, (*Candida's Officiels*) **đều toàn đậu**
5 sĩ-tử tỉnh nguyện ứng thi (*Candidats Libres*) **cũng toàn đậu**
2e Khoa thi tiểu-học văn bằng *Certificat Elémentaire*)
20 sĩ-tử toàn đậu

NGÀY BÃI TRƯỜNG 10 JUILLET 1926

Ngày tựu trường : { *Học trò trong :* **2 Août 1926** / *Học trò ngoài :* **3 Août 1926**

Học sanh cũ hãy nhớ ngày tựu cho đúng nếu trì trễ mất chỗ học. Học sanh mới muốn thọ giáo nơi bổn trường, thì từ đây hãy viết xin giữ chỗ học trước kẻo hết chỗ vì nhà trường từng số giường mền mà nhận vào.

Bổn trường dạy học hằng giữ « Tiên Học Lễ, Hậu Học Văn » khiến dục kẻ sĩ-ử sẻng-năng rèn tập việc tấn ích, trân trọng đạo « Quân Sư Phụ », nầm « Phong hóa nước nhà » làm bổn-phận.

Vả lại bổn trường mới khi giảng từ đầu năm nay, le th để năm tới tương-lai từ-tử-tế các khoa thi mới vừa chừng, nhưng nhờ lòng mến càng và sốt sắn của các vị giáo sư lo công bỏ tức, kêm dạy đỗ rất ân-cần, nên trong Bốn tháng học vừa rồi, sĩ-tử học hành có nhiều tân phát hiện, nhiên như các khoa thi năm nay số học sanh của bổn trường đem ứng thi đều được toàn đậu.

PHẢI COI CHỪNG BỊNH ÂU-TÀ (THIÊN-THỜI)

VỪA KHI ĐAU BỤNG MUỐN MỬA,
Thì phải lập tức mua một vé thuốc thần-hiệu trị bịnh ÂU-TẢ (Thiên-thời)
ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE DU Dr. HOLBÉ
Giá mỗi vé có **0 $ 80**, mà tránh khỏi sự chết
Trữ bán tại nhà thuốc ông L. SOLIRÈNE
Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY
SAIGON

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Giờ tắm hầu kề. Bé lặng nắng chang chang ;
Cuộc vui chơi nơi bãi biển. Thoán bước lước ngoài khơ

NGƯ ÔNG KẺ BÀI HẠT

Dường ấy thì *BIẾT BAO CẢNH LỊCH TRẢI QUA*, há chẳng nên mượn máy « *KODAK* » chụp làm dấu tích!

Hãy đến lựa mau mau máy chụp hình hiệu « *KODAK* » nơi chỗ làm Đại-lý.

PHARMACIE PRINCIPALE

ở ngang nhà hát tây, Saigon

Bổn-hiệu rất vui lòng đem đủ các kiểu ra cho chư-tôn chọn lự.

HÃNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Tại Chợ cũ Saigon, số 48 và 50 đường Gambetta

Nhà ngành ở số 42 đường Catinat

TƯ BỔN 200.000 $

ĐIỆN THOẠI :		Dây thép đề tắt :
nói với chủ nhơn số.. 566		NGUYENDUCNHUAN
nói với sở mua bán số.. 529		SAIGON

Hãng chúng tôi bán đủ các thứ đồ dùng kiểm-thời, đồ Tây, đồ Bắc, đồ Ăng-lê và đủ đồ của các nước bên Âu-Mỹ.

Bán đủ mặt hàng lụa, nhung, tô, y như tiệm Bombay và hàng Tàu hàng Bắc, đồ thêu, Salon cẩn chạm tốt nhứt.

— Hàng hóa của hãng chúng tôi thì đều mua tại chánh gốc nhà chế-tạo rồi bán ngay lại cho qui khách dùng, nhờ vậy mà bán giá được rẻ hơn các nơi, nhờ vậy mới được qui khách cho ấu cố lâu nay.

Chúng tôi mua bán hằng năm giữ một lòng thành tín đối cùng qui khách. Dầu bạn hàng mới hay là bạn hàng cũ thì cũng một lòng thành thiệt giá cả phân minh chớ hề biết câu : « *quen mất mắc hàng* » hay là « *ta khách thách giá cao* ».

Chủ nghĩa thương nghiệp của Tôn hiệu hằng nâm giữ là « Bán giá rẻ lời ít mà bán cho đặng nhiều » hơn là : Bán mắt lời nhiều mà bán ít.

Kính mời Qui-khách thừa nhàn ghé viếng bổn-hiệu cho biết cách mua bán thiệt thà và sắp đặt có thứ tự của bổn-hiệu thì chúng tôi rất đội ơn.

RẤT HỮU DỤNG — RẤT CẦN ÍCH

CA-NÔT HƠI -:- GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị điền điền, các vị nông gia, mấy người lãnh chở chuyên.

Chúng tôi có trù nghỉ chế ra đặng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài

Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác

Gởi cho không những kiểu, bản đồ, hình giảng, vân vân... không buộc phải mua.

SOCIÉTÉ D'ETUDE & D'ENTREPRISES DE NAVIGATION AUTOMOBILE

160, Rue Paul-Blanchy — SAIGON

XIN LƯU Ý

Bổn hiệu **NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG** *dự được nhờng ở tại đường Canton mới bài số 38 Cholon. Kính cáo cùng lục-châu chư thân chủ đặng làm tường.*

Từ bổn hiệu khai trương tới nay lần tây tinh có mấy chục năm dư, hằng mong ơn chư tôn đoái tưởng, nên thân chủ càng ngày càng đông, thật bổn hiệu rất thâm cảm thạnh tình. Vì vậy mà bổn hiệu chẳng nài khó nhọc, tốn của hao công, nghiêm chỉ ra nhiều thứ thuốc thần hiệu để giúp ích cho chư tôn trong khi nử g lâm mưa đâu. Chẳng dè mới đây có kẻ gian nó giục đỏ tư lợi không kể tổn nhơn hại mạng, nó làm ra nhiều thuốc bậy bạ cho có chừng, còn ngoài nó làm những hộp, ve, gói, vân vân giống tựa theo bổn hiệu mà gởi bán khắp nơi, bởi e cho chư tôn lầm tưởng của bổn hiệu chế ra. « Vì hễ lại mua thì chẳng nè nói thuốc của Nhị-thiên-Đường » nên sự chư tôn chẳng xem kỹ mua về uống thì rất hại cho sanh mạng. Nhứt là vạn ứng nhị-thiên-đơn thì chúng nó mạo nhiều hơn hết ; vậy xin lục-châu chư tôn ai muốn mua thuốc của bổn hiệu Nhị thiên Đường, thì hãy xem cho kỹ hình ông phật mập và hiệu N. T. D sẽ lấy.

Vẫn tắc vài lời ước trông lục-châu chư tôn lưu ý cho lắm.

Cholon, le 6 Juin 1926.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG.

Succursale 38 rue Canton 38 Cholon

Cách chơi phong nhã

Giờ rảnh, không có cái gì thú bằng có cái máy chụp-hình. Ấy là cách chơi có lý-thú tinh-thần.

Hiệu **KHÁNH-KÝ** ở Saigon, đường Bonnard số 54 có đủ các thứ máy chụp-hình để hiến các qui-khách ; ngài nào mua, bản-hiệu xin hiến đủ kiểu, giấy, thuốc và chỉ dẫn trường tận cách chụp hình ; cách rửa, cách phơi, cách dán, cách sửa-tập, cách giữ gìn, chỉ trong mươi bữa thời biết thường tận.

Vệ sanh chung

Ai có ý xem xét kỹ thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà nhứt là mấy tay mộ thể thảo trước khi tập diễn những miếng quòn một nhọc họ hay dùng thứ rượu chác hiệu «PREIGNAC».

Thứ rượu nầy mùi vị điệu dàng để uống, mà chất rượu lại hiền làm cho bổ khoẻ, giãng gân cốt, giúp thêm sức mạnh thiệt là một thứ rượu đại bửu ích cho mấy nhà luyện tập thể thao.

Bán sỉ và bán lẻ tại hãng **BOY-LANDRY**, *17, place du Théâtre Saigon* *có thứ chai bán sỉ có thứ trong thùng cho người.*

Cái lòng ham danh của người mình

Danh là một vật qui-báu ở trên đời, người ta cũng có cái lòng tự đắc muốn hơn người, thì ai cũng có cái lòng ham danh cả. Ham danh thật là một cái tánh chung của loài người, nó có cái sức rất mạnh, đã khiến người ta quên được cả cái lòng vị kỷ, để nên được cả cái lòng ham muốn khác mà dám làm những việc người khác không dám làm, hay là làm nổi những việc người khác không làm nổi. Xưa nay những bực vĩ đại nhân vật, làm nên sự nghiệp hiển hách, động địa kinh thiên, tiếng tăm dồn khắp bốn bể, để lại trăm đời, trong những bực người ấy, trừ ra một số rất ít, vì giàu mối cảm tình, sẵn cái lòng thương dân thương nước chí hiệt lo làm hết cái bổn phận của mình, đối với nhân quần xã-hội, chớ thấy việc phải thì làm, không kể gì đến sự được thua nên hỏng, còn ra thì cũng đều có cái lòng ham danh, vì biết cái danh là qui báu, muốn cho cái tiếng thơm của mình, dồn đi xa, để lại lâu, cho thiên-hạ đời sau đều biết, cố làm cho đạt cái mục-đích ham danh ấy, mà bỏ cả giàu sang, bỏ cả hạnh phúc, thậm chí hi sinh cả tài sản tính mạng mà không chút đoái tiếc, chỉ sợ cái tên mình chìm lặn đi mất, thành ra một vật sống thừa ở trên đời, ấy cũng vì cái danh mà đúc nên biết bao nhiêu bực anh-hùng hào-kiệt. Đức-không-Tử nói : « Người quân-tử xấu hổ rằng hết đời mình mà danh tiếng mình không nổi lên » ; ông Trần-Đông nói : « Ở đời nầy, người ta chỉ sợ không biết ham danh », hai lời nói ấy thật đã hiểu thấu cái danh ở đời qui báu là thế nào, cái người biết ham danh đối với đời hỗ ích là dường bao.

Ở nước ta hây giờ được buổi tân cựu giao thời, người trong nước dương xô đẩy nhau trên con đường tấn-hoá, trong xã-hội có biết bao nhiêu vẻ bạc nếu lắm, chánh là nọ dịp tốt cho người ta lập danh đó. Thử ra ngoài người rất đê mạt, là phường giá áo túi cơm, thấy đi tiệc chạy, ngoài cái vui thú cửa cao nhà rộng, lên ngựa xuống xe, thì không còn biết có cái gì là qui báu, còn thì cũng nhiều người biết cái danh là qui, cũng sẵn có lòng ham danh, nhưng chỉ vì kiến giải sai lầm, mà cứ động mọi thành ra vô lý.

Một hạng người thì vì có thân thế hay là sẵn tiền bạc, lo chạy luồn cúi, bách kế thiên phương, đường ngang lối tắt, cầu thế cho được một cái vinh hàm ; ở nơi thanh thị thì mua cái bảnh diện là ông nọ bà kia ; ở chốn thôn quê thì chiếm cái ngôi thứ được ăn trên ngồi trước. Suy cái tâm lý của hạng người ấy, tưởng đâu rằng đã có được cái phẩm tước ấy, thì tự khắc cái phẩm giá của mình tôn lên, cho không còn phải là nhà trọc-phú, là phường bạch đinh, cho người khinh bỉ được nữa, thế là đạt được cái mục-đích của mình rồi, mà lấy làm vẻ vang sung sướng. Chớ có nghĩ đâu rằng có thật thì mới có danh, muốn có cái danh phi thường, tại phải làm việc phi thường, cái danh qui báu ấy là tự mình làm ra chớ không lấy thế mà cầu được, đem tiền mà mua được, như cái danh ông bán, ông cử, người đời vẫn hầu làm là có sự danh, mà đua nhau lấy thế mà lo đâu.

Một hạng người có học thức cũng biết cái danh là qui báu, mà cũng có lòng ham danh ; chỉ khổn vì cái lòng ham danh tuy nồng nàn mà cái bụng lợi lộc cũng vẫn là sốt sắng. Rồ cũng tiếc, diếc cũng muốn, cả muốn ăn, mong gấu cũng muốn ấn, vì thế mà hành vi cử động, mới nhiều điều mờ tối quanh quẹo, vẫn tưởng rằng tài mất người đời vẫn che lấp được, mà dục vọng của mình có thể gồm được cả đôi. Lo biết đâu rằng việc đời có cái gì bưng bít được lâu, tuy kín đáo đến đâu, rồi cũng có khi bại lộ, đến khi ấy, thì người ta yêu bao nhiêu, người ta lại sanh ghét bấy nhiêu, mà bao nhiêu công phu tri-lự, chuyên theo cái chỉ lập danh, cũng thành ra không có hiệu quả gì cả.

Ấy ham danh là cái tánh tự nhiên, người biết ham danh vẫn là người có thể làm được điều phải, nhưng cái danh tự mình làm ra, mới là cái danh thật có đáng qui báu, của cái danh của người cho chẳng qua chỉ là cái danh hư mà không có giá trị gì. Nếu tự mình không có cái đức hạnh gì tốt, không làm được cái công nghiệp gì hơn người, mà chỉ mua chuộc lấy cái danh hiệu hão huyền thì có khác gì lừa mang lốt cọp, hầu đội mũ người, cái vẻ vang đó với phường tục tử dung phu, có đủ bù lại được cái lời mai mỉa của những người trí thức hay không? Cái danh chân chánh của người ta, thường không dung được cái lợ-ham danh là một cái tư-tưởng cao thượng, ham lợi là một cái tư-tưởng thấp hèn, người đã có chí lập danh, thì trước hết phải hi-sanh mối lợi. Nếu đã có cái lòng ham danh, muốn đem tài trí ra để mưu việc lợi ích chung cho nước, mà lại vẫn mơ màng những sự vinh hoa phú quí, chẳng khác gì cái lòng thích chuộng của phường dung tục, thì cử động tài gì được chính đại quang minh, đủ phục được lòng công chúng, làm được những việc xuất sắc, đạt được cái mục đích ham danh của mình. Bà con ta đã có bụng ham danh, lại cái buồn nẫy là buồi lập danh rất dễ, ta tưởng nên nhớ câu : « Mình đã có thật thì danh tất về mình », và câu : « Có chí công danh, thì sự giàu sang không đủ bợn lòng », đó thật là một cách cầu danh rất là chánh đáng vậy.

H. T. B.

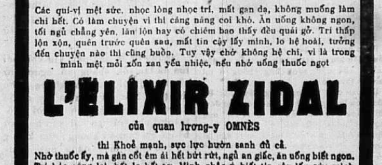

BỊNH ĐAU MÁU — MỎN MỎI YẾU MỆT HƯ NHƯỢC MẤT KHÍ SỨC LIỆT MỎI GÂN CỐT

Các qui-vị mệt sức, nhọc lòng nhọc trí, mất gan dạ, không muốn làm chi hết. Có làm chuyện vì thì càng nàng nói khó. Ăn uống không ngon, tối ngủ chẳng yên, làm lộn hay có chiêm bao thấy điều quái gở. Trí thấp lớn xộn, quên trước quên sau, mất tin cậy lấy mình, lo hệ hoài, tưởng đến chuyện nào thì cũng buồn. Tuy vậy chớ không hề chi, vì là trong mình một mỏi xốn xan yếu nhiệc, nếu nhờ uống thuốc ngọt

L'ELIXIR ZIDAL

của quan lương-y OMNÈS

thì Khoẻ mạnh, sức lực hườn sanh đủ cả.

Nhờ thuốc ấy, mà gân cốt êm ái hết bứt rứt, ngủ an giấc, ăn uống biết ngon. Trí hóa sáng lại, hết lo hết sợ. Mình chẳng ỷ biết tin cậy lấy sức mình. Trí thức có lại, nghĩ xa thấy rõ, sức lực có thêm gân chuyển bằng mười, việc chi coi làm cũng dễ.

Giá mỗi ve : 11 fr. 50

Có sách nhỏ chỉ biểu rõ đủ điều, có lời bình nhơn và lương-y khen nhãn chữ, gởi cho hai hãng Specialités Neurologiques du Dr Ballan, 31, Boulevard de Strasbourg, PARIS

CÓ BÁN CÙNG CÁC NHÀ THUỐC

HÃNG ĐẠI-ÍCH

ĐẠI-ÍCH *mới lại nhiều xe lắm, đủ các thứ màu bán rất rẻ, xin chư qui vị đời gót ngọc tới lui tiệm coi cho biết tùy ý chọn lựa : xe chế theo kiểu kim thời, giàng xe coi rất ngộ, chắc-chắn bảo kiết không gãy. Trước kia bổn hiệu thường thấy chư qui vị bình phẩm hiệu xe Malbrough rất chắc-chắn, nhẹ nhàn, nhưng nước kem mau sét, nay mới sửa lại nước si-kèn hai lần (double nikelage) không bao giờ sét đặng. Chư qui vị nào chiếu cố mua xe hiệu Malbrough xài thì sẽ được vui lòng lắm.*

Bổn-hiệu cũ trữ bán các hiệu xe có danh tiếng bên Pháp-quốc như xe hiệu **Automotion, Olympique, R. F. D.** *và xe hiệu* **Talbot** *; càng các đồ phụ tùng xe máy.*

Bổn-hiệu có bán hiệu đèn Sucèze treo, để bàn, đủ kiểu xài bằng dầu sáng (essence) và dầu hôi (pétrole) coi rất đẹp có gởi bán khắp cả. Chư qui vị ở xa có muốn xài đèn hay xe cần bổn hiệu xin gởi trước cho bổn hiệu 2 $ 00 làm tin, bổn hiệu sẽ gởi theo cách lãnh hóa giao ngân, tiền phí (ấn sẽ phần người mua chịu.

ĐẠI-ÍCH Đại-lý.

58-362-386, Rue des Marins, Cholon.

Trẻ bán tại tiệm M. NGUYỄN-MINH-NGOẠ tại tỉnh Mytho ở con đường Bổ-hữu-Vị, bán rẻ lắm.

Grand Cinema du Centre

165. — Rue de Paris

CHOLON

院國影光中岸場

Có bán vé cho mướn phiếm ảnh Tây, Tàu đủ thứ

CÓ TRỮ NHIỀU BÓNG TƯỜNG

hay tuyệt-diệu

Ai muốn mua hay là mướn đồ gởi lại xin mới đến thương nghị.

Xe tính giá rẻ

Sách mới xuất bản

« Nữ-Bổ Kinh dạy phụng-hiếu lễ nghi cho con trai, mỗi cuốn ..... $ 25

« Việt-Điển Tiểu-Độc, dạy phụng-hiếu lễ nghi cho con gái, mỗi cuốn ..... $ 20

Hai quyển sách nầy của ông Trần-Phong-Sắc soạn ra đã được Hội-đồng khảo-xét nhận dùng, lấy làm ích của hai quyển sách nầy, chẳng cần phải nói ra, chỉ xin trình trong mấy câu vắn tắt đây, một đoạn tựa cần soạn giả.

Nữ-Bổ Bá Hạnh

In đôi quyển để dạy trẻ nữ đồ, Mua 1 lần mà cho trẻ dùng nên. Vị sanh 31 cách, giữ nên, Bổ thê 100 bài, nên nết.

Á-Viễn Tiểu Độc

Trước dạy vị sanh làm gốc, Sau khuyên nết 250 bổ lòng, Sang qua mười gói, ở bên chẳng, Sách nầy đủ cho đến trọn.

MUỐN MƯỚN NHÀ

Có người muốn mướn nơm hoặc tháng : một cái nhà ngói kiểu Annam, có vườn-tược nhỏ-nhỏ, hoặc có đất trống chung-quanh và có rào giậu, ở lối chừng quanh gần châu-thành Saigon.

Vậy như ai có nhà muốn cho mướn, xin hãy đến tại báo-quán L. T. T. V. đây mà thương nghị.

ĐỘC TRÙNG

có phải trừ tuyệt nhờ thuốc

Tœniluge Français

DUHOURCAU

quan lương-y

hiệu-nghiệm hơn hết mà lại rẻ tiền, trừ sạch sẽ con sán-lãi (ténia) cùng là sán-dây, sán-xơ-mít (ascaride) và sán-kim (oxyure) trong ruột già, ruột non, ruột tá-tràng, ruột tịt và ruột thẳng.

Có bán ở Paris tại tiệm **LEROUX** *Frères, 19, rue de Poissonnière, và hãng các nhà thuốc.*

ĐÈN *khí và đồ phụ tùng (cái kiểu mới-sáng-tạo của* **M. LARUE** *dầu lửa, dùng theo các kiểu đèn sẽ bán tại tiệm của ông*

TRẦN-QUANG-NGHIỆM.

Rue d'Ormay Saigon

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

55 rue des Cantons 55 — Cholon

THẦN HIỆU PHẤT LÁNH HUỜN
(THUỐC HÒNG LÁNH)

Trị bịnh nóng lạnh, mình rét, ban bạch, ban chẩn, cảm mạo cương hàng, phát nóng, phát lạnh, hoặc nóng mê mang, nhức đầu, miệng khô, tứ chi mỏi mệt, ăn uống không tiêu.

CÁCH DÙNG :

Người lớn mỗi ngày uống 1 gói là 14 huờn, uống với nước trà.

Con con nít mới tuổi uống 1 huờn, 2 tuổi uống 2 huờn, 3 tuổi 3 huờn.

Con nít mắt tuổi thì uống theo mấy huờn, tới 14 tuổi uống theo như người lớn đặng 14 huờn mà thôi.

Như bịnh rét thì phải uống trước hơn 2 giờ đồng hồ khi chưa có phát rét.

CỬ ĂN : rau sống, trái cây, đồ nguội lạnh, mấy món chẳng nên dùng trên : Làm y theo như vậy, dầu bịnh nặng hung, hễ uống thuốc nầy vài ngày thì hết bịnh.

Người thường mỗi bữa sớm mai uống 3 huờn hễ thấy. Hãy nhớ chắc cái : " PHẤT, hiệu Nhị-Thiên-Đường, thì mới phải là thuốc thiệt theo thần thơ giả.

Giá mỗi gói ..... 0$ 10

NHÀ IN và NHÀ BÁN SÁCH

NGUYỄN-VĂN-CỦA

Trước khi ở tại đường Catinat, nay dọn về ở tại đường

Lucien Mossard, N° 13

CÓ BÁN

Các thứ sách chữ Langsa và Quốc-ngữ.
Các thứ Thơ, Tuồng và Truyện.
Đủ đồ thường dùng trong học đường như viết, Vẽ in đủ các thứ Sổ, Sách, các thứ Tiệp Và làm Con-dấu bằng các-su và đồng.
Tráng-hoa bằng sành và cườm (Couvreuses Mortaires).
Đủ các thứ Khuê hài danh dự

(Giá bán rất rẻ hơn các nơi)

MÁY HÁT

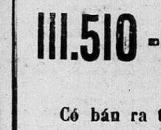

Tại đây có bán máy hát chạy vừa kim đặt vừng ngọc thạch, giá : 25 $. 3 $. 30 $. 35 $. 43 $. 80 $ và 100 $ và thứ máy xách để đi đường đem theo rất tiện giá 50 $ và 55 $. Máy hiệu COLOMBIA và GRAMOPHONE và PATHÉ

Ưa hát CẢI-LƯƠNG hiệu PATHÉ chạy ngọc thạch giá 1 $ 70 một đĩa. Ưa hát tây tiếng kim sắc, hiệu COLOMBIA và GRAMOPHONE và PATHÉ chạy ngọc thạch.

Như qui vị nào có cần dùng hỏi đều chi thì xin viết thơ, tôi trả lời lập tức.

R. CHOMIENNE.
(AU MÉNESTREL)
Place du Théâtre Saigon

III.510 - Cái xe máy

Có bán ra trong năm 1925 nơi các thương gia thay mặt cho hiệu ALCYON sự tân phát ấy chỉ dâu rằng xuống hiệu đó làm rất tinh xảo cả thảy.

KỲ ÁN TÙNG ĐÀM

Hai mẹ con tự sát một lần

(Tiếp theo)

Cựu Phủ-quan bị giết rồi, kế tân Phủ-quan đảo nhậm, tân quan là một vị thanh liêm, không tham tài, cũng không xu thế, mọi sự chỉ làm ích lợi cho dân, các ân oang có tình nghi mật cáng lưu ý về chỗ đó, mấy vị thuộc-ấy ấn của ngài, nên là tham ô, nào là gian trá, đều bị cách chức về nhà. Bởi cớ, nhơn dân trong phủ bạt ai ai cũng vui mừng, đều xưng tụng ngài là « *Vạn gia sanh phật* ».

Nói về chuyện nhà Uông-đại-gia, thì hai mẹ con đã chết, bao nhiêu gia-sản đều về tộc-nhơn, còn mấy đứa trẻ tớ trong nhà, đứa giữa vật nọ, đứa cắp món kia, đều rủ nhau mà đi hết, chỉ có nàng Cúc-tì là nàng đem bình nước trà cho thầy giáo hứa trước, dặng kết duyên với Lê-phòng mà làm một vị Như-phu-nhơn.

Tộc-nhơn tuy chiếm lấy gia-sản của Uông-đại-gia, mà sợ yêu qui hay khuấy trong nhà, tộc-nhơn không dám ở đó, nhơn dịp tân quan mới tới, vì trong phủ-đường có việc, là việc tang chế của cựu quan chưa xong, tân quan bèn mướn cái nhà cũ của Uông-đại-gia đặng làm công đường mà xem việc. Tân quan là người trung hậu, tiếp đãi kẻ dưới chỉ lấy sự thật thà, nên kêu-thuộc trong dịa-phương đều coi ngài như cha mẹ, kẻ bẩm chuyện nầy, người thưa chuyện nọ, bao nhiêu lý lịch của cựu quan hồi trước, tân quan nghe lọt lỗ tai. Hèn chi ngạn-ngữ có câu : « Quan tân vấn lại cựu ».

Ngày nọ, đúng giờ làm việc, Phủ-quan ngồi tại công-đường, truyền nha-thuộc đem vàn án mà xem, thấy bốn cái tử-mạng thiệt lấy làm lạ, trước hai mạng mẹ con Tôn-Thị, nói về sự yêu qui, thời quan đã có lòng nghi, kế hai mạng cha con của Tư-Tế, có oan hay là không oan, thời quan cũng chưa rõ. Quan xem án rồi, bèn ngẫm nghĩ mà nói : « Hễ làm quan thẩm án, thời cần sự lý mà đoán xét, mới tỏ dặng ngay gian, nếu lấy sự yêu qui làm tin, thời bị kẻ gian nhơn phỉnh gạt. Như cái án nầy mà xử theo lời Cúc-tì thấy qui, thật chẳng có sự lý chi đâu ». Tức thơi khiến công-sai đi bắt năng Cú-tì và thầy-giáo, khi hai người tới nầu, thời cách biệt hai người ra hai đang mà hỏi. Trước hết hỏi thầy-giáo, tại thầy-giáo hãm rằng : « Sự ấy tôi thật không biết ». Quan hỏi đi hỏi lại ba lần mà thầy-giáo cứ nói một lời vậy thôi. Quan bèn xử tại năng Cúi-tì mà rằng : « Sự chuyện của mẹ con Tôn-Thị, thầy giáo đã khai thật với ta rồi, năng cũng cứ thật mà khai cho ta nghe, chớ giấu làm chi nữa ». Cúc-tì tưởng là quan nói thiệt, bèn cúi đầu mà khai hết câu chuyện trước sau.

(Mai tiếp)

TRẦN-TRỌNG-HẠP.

Sông lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

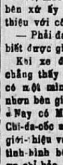

Hiện hãy giờ bên nước Nhựt-bổ có một vị điền chủ đã ngoài 95 tuổi mà hồi còn như vậy mạnh mẽ như người 40 tuổi, ai đứng chỉ hồi; ăn nói rõ ràng, cả ngày ở ngoài trại ngoài đồng coi thâu lúa cùng chợ quen.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, ho thấy cho biết tại đâu ông sống dặng bao nhiêu năm mà còn như vậy? Ông giả đáp lại rằng : Có chi là đó mà hỏi, có đâu thì trước khi ăn cơm hay uống rượu một ly nhỏ rượu Quina Giuliano hiệu Mazac là một thứ rượu trường sanh bất tử.

Người khách nghe nói rồng có lẽ lắng, muốn một việc trường thọ như ông, liền về nhà mi trở đi mua cho đặng thứ rượu Quina Giuliano mà dùng mỗi bữa. Thiệt ba năm sau đặng số ông thêm sanh, rồng bền rõ nhơn đi mua rượu ấy dùng về mà uống bổ phòn sinh.

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH »
ở tại Cầu-kho, đường mũi sông (Saigon)

Tại nhà máy có bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng lụa, kể ra sau đây:

Satin (tố Tây), trắng và đủ màu; gối nhuộm bền Pháp-quốc, nên màu rất tươi, dệt cả giật nhiều lần, cũng không phai không trở 4 $ 00 một thước tây.

Lạc-soa lãng-chân, trắng, từ 3 $ 00 tới 3 $ 20 một thước tây.

Lạc-quyến trắng, canh chỉ thiệt mảnh; từ 2 $ 00 tới 2 $ 80 một thước tây.

Lãnh thương hạng, thiết trắng, dệt rộng năng tơ Thượng-hải, bề khổ rộng 0m.90. — Giá 4 $ 20 một quản.

Lãnh đen (hạ làng đen huyền, không trở thông để lòng), khổ Bắc-thảo 0$60 một quản.

Lãnh đen (hạ làng đen huyền, không trở không để lòng) khổ trung 0$ 50 một quản.

Các món hàng kể trên đây, đều dệt bằng tơ lựa, và có nhiều thứ, dệt toàn bằng tơ Thượng-hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tốt là gia tiền, dệt rất kỹ càng, đặng [illegible] nên hàng cho đồng hàng ta dùng. Vậy càng [illegible] tiệm chúng tôi hằng lợi.

Ai muốn tri cách trong học chăm, nên bền hiệu cùng tôi cho chư quí khách hay; nếu ai muốn mua bất cứ là nhiều ít, xin viết thơ cho hãng tôi, thì hàng tôi sẽ gởi sang tận cho. Theo cách giao ngân Hanh hóa (mandat-remboursement).

Xin hãy xem thử mới tin, thì sẽ biết hàng tôi dệt đẹp hơn thứ mới tin chẳng lời mà [illegible] giá rẻ hơn thứ quốc ngoại.

Nhà dệt LÊ-PHÁT-VĨNH
Bình-thủy

SÁCH MUA VUI

Mới xuất bản lần thứ nhì cuốn sách « Contes et légendes du pays d'Annam » bằng tiếng Langsa của ông Đốc-phủ Phát. Ai có đọc cuốn sách nầy rồi cũng biết rõ nó hữu ích là thế nào? Tích xưa chắc lại, chuyện nước dẫn ra cách hành-vân của tác-giả rất rõ ràng đã hầu, chắc ai đọc tới cũng thu lấy làm thích. Truyện tích xưa rất hấp dẫn mà nếu chẳng kẻ người tìm kiếm mua lắt thì lại càng xưa càng là lạ, lắng nghe trong óc trí rất các bậc lão thành [illegible] thảo xưa là thường, càng làm ra ? Là [illegible] sẽ có sẵn tại nhiều tại hiệu quyển rất vui.

Giá mỗi quyển ..... 1$20

[illegible] Lucien Mossard — Saigon

TIỂU-THUYẾT MỚI

Tài-mạng-lương-đồ

(Tám-lụ Tiểu-thuyết)

Của ông NG.-CHÁNH-SẮT

Truyện nầy là đủ nhơn-tình thế-thái. Đọc truyện nầy có hỏi phải khóc có lúc lại buồn cười.

Đọc-sông nên đọc, đi nhà nên đọc; trai [illegible] đọc, gái [illegible] đọc.

Giá mỗi cuốn là ..... 0$60

Có để bán tại Báo-quan Đông-pháp Thời-báo.

Tại Imprimerie de l'Union Vẫn tại nhà Madame Nguyễn-thị-Truyện 103, Rue d'Espagne Saigon

Bịnh đờn-bà

KHÔNG CON

hay là đờn-bà KHÓ CHIỀU THAY thì chữa bằng thuốc YSTALINE. Thuốc nầy tuổi nào uống cũng được.

Thuốc nầy là vị thuốc của các Lương-y trong các xứ đã chữa bịnh không con. Ấy là một vị thuốc mới tìm được, bào chế theo vân-học kiểm thời, mà nhứt là hiệu lắm. Có nhiều lời khen ngợi tánh thuốc ấy.

Tiệm chánh : LABORATOIRE YSTALINE, môn bài 35 ở đường Blanche tại thành PARIS.

Giá một chai (có lời khuyên giải rõ ràng và bịnh về cho để biết cách dùng của ông Lương-y Jean) là 20 quan tiền Langsa.

Tiệm bán lẻ ở Saigon :

XE HƠI

CITROEN

Kể cho đến ngày 30 Juin 1926, thì hiện nay có đến 1.140 cái xe hơi CITROEN chạy cùng rồi.

Xin hãy đọc kỹ cái số nầy thì hiểu :

257 cái xe hơi CITROEN của hãng Auto-Hall

Bán từ 1er Janvier tới 30 Juin 1926. Đó cũng là nhờ bởi thứ xe CITROEN *tốt nhứt trên được thiên hạ dùng nhiều.*

Có xe CITROEN 10 ngựa thứ mới toàn bằng thép 1926, chỉnh đốn lại hẳn hòi lắm : cấp nhiệp trước thì làm nguyên một cái, có thắng ngừng đủ bốn bánh, hai thắng dưng đề phòng tung, đồng hồ chỉ số, đồng hồ đi 8 ngày, hai cái kèn « hu », đề hai kiểu, đề phụ tùng v. v...

Mỗi tháng đều có tàu chở tới

Ai muốn cần dùng xin hãy đến tại hãng Auto-Hall *thương nghị.*

AUTO-HALL
Saigon — Pnompenh

AI CŨNG BIẾT ĐÈN THẮP MANCHONS HIỆU: SUCCÈS

là một thứ đèn rất tiết kiệm, rất chắc chắn và lại rất gián tiện hơn hết.

Có để bán các nơi và tại Saigon thì hãng

COMPTOIRS DE COCHINCHINE
40-42, Rue Sabourain

Đèn nầy màu chiếu sáng rất tươi, đẹp lắm sức sánh từ 250 đến 1.000 ngọn đèn cầy.

Các bà muốn trong gia-đình đặng yên ổn chăng ?

Muốn cho con cái đặng sớn sơ vui chơi mau dỏ da thăm thịt chăng ?

Muốn được các sự ấy thì khâm nhi bằng các bà dùng !

Sữa bò hiệu « BERNA »

mà nuôi con thì mau thấy nó khoẻ lớn mạnh giỏi và thông minh đỉnh đạt.

Đại lý nội cõi Đông-pháp :

[illegible] AFRICAINE.

Hàng ngành ở: SAIGON, PNOMPENH, HAIPHONG, HANOI, NAMDINH, BEN-THUY, THAIBINH, YUNNANFOU, TOURANE, HUE, QUINHON, NHA-TRANG, DONGHOI, THUXA.

Tại hãng L. DESMARQUOY & Cie
135, đường Espagne

CÓ BÁN VÔ XE HIỆU :

UNICORDE

Là mặt thứ *vỏ xe mới chế* tại hãng Bergougnan Clermond-Ferrand.

Đã có thí-nghiệm nhiều lần ở Saigon, ai cũng chịu là một thứ vỏ xe rẻ tiền mà tốt hơn cả.

Ai thử mua dùng thì mới biết rằng đờ tốn và tốt vỏ cùng.

Feuilleton N° 37

Vụ bạc giả giả

« Trinh-thám Tiểu-thuyết »

(Tiếp theo)

— Cha chả! Gì lên hung vậy? Tôi gấp muốn biết bây giờ đây mà nói sao tôi nghe hưởn quá.

— Nếu Phu-nhơn muốn biết gấp, vậy hay hơn là đi một lượt với tôi bây giờ đây thì biết chớ gì.

— Ủ! Vậy thì tốt lắm. Xin thầy chịu khó chờ tôi thay đổ một chút rồi tôi đi với thầy.

Nguyên vì Lư-Thăng chẳng biết Hoa-Lâu ở tại chỗ nào nên mới dụng kế như vậy cho Ân-Đạt phu-nhơn đến đường; Ân-Đạt phu-nhơn đã sa vào kế rồi mà không hay, tưởng là người một lòng một dạ với mình. Đại phàm cái tánh ghen của đờn-bà con-gái là cái tánh tự nhiên thiên phú, cho nên lúc Phu-nhơn mới thấy trinh-thám thì vẫn còn lo sợ, đề đặc từ lời nói, chẳng hề cho sấy mảy chút nào, đến khi Lư-Thăng dùng kế mà dụ rồi thì lại cứ kể nghịch của mình là người tâm-phúc; ấy cũng bởi cái tánh ghen mà nó làm cho nhiều người bại sự cũng vì tay đờn-bà con gái.

Phu-nhơn thay đổ rồi bèn kể ở thân xe hiệp với Lư-Thăng đi đến nhà Hoa-Lâu.

Khi lên xe rồi, Lư-Thăng bèn dặn Ân-Đạt phu-nhơn rằng :

— Qua đến đó rồi, Phu-nhơn cứ kêu tôi là Mã-Bột tiên-sanh thôi.

— Tôi đi với thầy đây, thoảu như nó có hỏi tôi thì tôi phải nói làm sao?

— Phu-nhơn cứ chỉ tôi mà nói với nó như vầy : Nay có Mã-Bột tiên-sanh đây, tinh sang du lịch bèn thành Chi-đa-cốc, muốn hỏi thăm cho rõ tinh hình bèn xứ ấy thế nào, nên cậy tôi giới-thiệu với cô.

— Phải đa, nói như vậy thì nó không biết được gì hết.

Khi xe đến nhà Hoa-Lâu rồi thì chẳng thấy Lương-mỹ-Trinh, duy thấy có một mình Hoa-Lâu mà thôi. Phu-nhơn bèn giới-thiệu với Hoa-Lâu rằng : « Nay có Mã-Bột tiên-sanh muốn sang Chi-đa-cốc mà du-lịch, nên cậy tôi đến giới-thiệu với cô, đề hỏi thăm cho biết tình-hình bèn ấy thế nào, xin cô làm ơn chỉ bảo.

Hoa-Lâu.— Tôi không phải là người sanh trưởng tại thành Chi-đa-cốc, cho nên tôi không được rõ cho lắm. Nhưng tình-hình bèn xứ ấy thế nào thì chỉ có một mình Lương-mỹ-Trinh thuộc lắm, Cách vì mới hôm qua đây năng tiếp được dây thép có việc nhà gấp, nên đã về rồi; Mã-Bột tiên-sanh qua đến Chi-đa-cốc rồi thì đi tìm năng mà hỏi thăm, tôi sẽ viết thơ cho năng mà giới-thiệu giùm cho.» Lư-Thăng nói : « Tôi rất cảm ơn cô ». Ân-Đạt phu-nhơn nói : « Cha chả! Năng ấy là con gái mấy xanh tuổi trẻ, đường sá xa xuôi lận lội một mình, vậy chẳng là bất tiện lắm.» Hoa-Lâu nói : « Năng đi với chú ruột của năng là Giai-tư-Phái tiên-sanh thì có hộ gì.» Tôi đây những việc của Lư-Thăng muốn đọ cho biết mưu mánh đó, đã biết rõ hết rồi; cho nên lúc hai người còn đang nói chuyện mà Lư-Thăng đã kiếu từ lui ra rồi. Ân-Đạt phu-nhơn liền nói gót theo sau, ra tới ngoài đường rồi nói với Lư-Thăng rằng : « Thầy nói phải quá, thiệt rõ ràng là Lương-mỹ-Trinh nó đã theo Hải-Lê mà đi rồi.» Lư-Thăng lại làm bộ không nghe mà nói rằng : « Theo như lời của Hoa-Lâu nói đó thì Lương-mỹ-Trinh đi với chú ruột của năng, vậy mà tôi lại nói năng đi với Hải-Lê, nay rõ lại mới biết mình ở dưới nên không dám nói nghiêm mình và nói rằng : « Thôi tôi xin kiếu Phu-nhơn, đề bữa khác nếu tôi có rảnh tôi sẽ đến thăm.» Nói rồi quày quả đi liền; rồi đi thẳng đến trường học Hắp-lang xin ra mắt ông Hiệu-Trưởng (*Directeur*) mà hỏi thăm rằng : « Chẳng hay cho thông-tin (*Adresse*)" của Địch-Khắc tiên-sanh ở tại đâu?» Ông Hiệu-Trưởng nói : « Thuở nay va đi đâu va đều có để cho thông-tin lại hết; mà hôm nay va vì cần kíp chi lắm hay sao nên va lật đật đi mà quên để cho thông-tin của va lại cho tôi; nên tôi không biết ở đâu mà nói với thầy bây giờ.

— Va đi hồi chiều hôm qua phải không?

— Không, va mới đi hồi sớm mai nầy đây.

Lư-Thăng bèn từ giã ông Hiệu-Trưởng, rồi đi riết lại chỗ nhà hàng là chỗ Địch-Khắc hay tới lui thường đó mà hỏi rằng : « Hải-Lê tiên-sanh đã đi rồi hay chưa?

— Đã đi rồi.

— Người nói sẽ đề chỗ thông-tin lại đây cho tôi, có không?

— Không thấy, hoặc là người quên rồi đa.

Lư-Thăng bèn bỏ đi ra, lại lấy đồng-hồ ra mà coi chừng giờ, đặng có đi xe lửa đến thành Chi-đa-cốc; lại nghĩ thầm rằng : « Nếu ta tìm được Lương-mỹ-Trinh ở đâu thì ắt sẽ tìm được Địch-Khắc liền; mà nếu muốn gặp Lương-mỹ-Trinh thì phải có thơ giới-thiệu mới được.»

(Mai tiếp)

TRẦN-THÁI-NGUYÊN

0$1008,— TIỂU, SỰ BỔN-TIỆM TẠN-VĂN TIRAGE 2,500 EXEMPLAIRES Le Gérant LÝ-TẠN-HOÀI

Tirage : 2/30 m
Saigon le 29/7/26.

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với lục-châu chư-tôn được rõ : những các thứ thuốc Cao-đơn hườn-tán, của bổn đường đều là thuốc của ông lương-y VI-TẾ-SANH bổn thân ra công chọn lựa các thứ dược mọi mấy danh sau, mà chế luyện cho

được tận thiện tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời dùng hình ông phật mập mà làm kỷ hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả hoàn-cầu thảy đều xưng danh tụng, thiệt bổn đường mừng chẳng xiết chi.

Chẳng dè mới đây lại có kẻ gian nghịch giục để thủ lợi, chẳng kể lồn nhơn hại mạng, nên nó dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao đơn-hườn-tán rồi nó nhái theo hiệu NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG như là (THIÊN... ĐƯỜNG) hay (TIÊN... ĐƯỜNG) vân vân... và làm những bao những hộp, những ve giống y như của bổn đường vậy mà gởi bán khắp nơi xong hậu xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.

Vậy từ đây nếu chư-tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
38 rue de Canton 38. — CHOLON
Chú nhơn cẩn cáo

SÁCH CÓ ÍCH

Quan Y-khoa tấn sĩ SARRAMON làm mới rồi cuốn sách ĐƯỠNG SANH dịch ra bằng chữ quốc-ngữ, in có nhiều hình để cắt nghĩa trong các chứng bịnh và cách điều trị. Thật là một quyển sách có ích cho mỗi người. Ước ao sao mỗi nhà có một cuốn để coi theo đó mà phòng bịnh hoạn và cách vệ sanh thì lấy làm qui lắm.

Giá mỗi quyển..... 1$20 | Phụ thêm tiền gởi.. 0$30

CÓ TRỮ BÁN TẠI
NHÀ IN L'UNION NGUYỄN-VĂN-CỦA

CÁC PHỤ-NỮ'

Các Bà thường vẫn trớ ao làm sao cho con được cốc-khỏe mạnh-dạn, không đau ốm khi nào. Tưởng việc ấy không khó, là vì hễ trẻ bé được chừng 8 tháng sắp lên, thì các Bà cứ mua thứ bột kêu là FARINE PHOSPHATÉE LAROUSSE mà cho nó ăn, rồi tự-nhiên nó mạnh giỏi và mập-mạp khỏi lo nó đau răng, đau phải hay đau ruột. Từ đó cứ lớn lên mãi.

Thứ bột LA FARINE LAROUSSE ở các nhà bào-chế nơi đều có bán.

DẠI-LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP
Pharmacie Principale
L. SOLIRÈNE
SAIGON

Quản cáo đông-bang

Kính cáo cùng đồng-bang được rõ: Lục-Tỉnh Khách-Lâu nay tôi tu bổ sửa soạn lại rất tinh khiết việc trong phòng đặng rộ hoàn toàn. Còn trong phòng hễ đèn để sai khiến rất vừa lòng quí khách.

Ban ngày thì có chasseur gát, ban đêm lại có bạch gardien gát.

Ấy vậy việc trong phòng đâu đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí bầy đi có xe hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để. còn như muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái xe một rẻo, chìa khóa mình cất, khỏi lo trầy trụa chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy ngày nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ một lần coi y như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong lục-châu có lòng giúp cho đồng bang lâng mau tấn bộ tôi lấy làm độ ơn vô cùng.

NGUYỄN-MINH NGỌC
dit Chánh TÙNG
Chủ nhơn.
LỤC-TỈNH KHÁCH-LÂU
202 rue d'Espagne — Saigon.
Kính thỉnh.

Đông-pháp thời sự

DALAT

Lễ Chánh-chung (14 Juillet 1929) tại Dalat

Về cuộc chơi lễ Chánh-chung năm nay tại Dalat kỳ-giả xin sơ thuật dưới đây để chư độc-giả được lãm.

Tối 13 Juillet, lúc 9 giờ, thì cũ-đèn và mên lăn. Khi ra đi từ sân Đạo Dalat, rồi đi qua trước dinh quan Độc-lý băng qua nhà-hàng Desanti, lại trở qua nhà-hàng Langbian-Palace, linh tập thổi kèn, chệt mùa lân và mọi đánh nhạc-mọi và mùa hát, trong nhà-hàng đốt pháo linh-tỉnh. Các quan Tây với các bà-đầm ra xem. còn Annam mình thì nam phụ lão ấu đi theo coi cũng đông. một lát rồi đi tới trước dinh qua Phó-Độc-lý và dinh quan Chánh Công sứ Đông-nai-thượng-Tỉnh. rồi trở về đi dạo quanh thành-phố, đến 10 giờ giải tán.

Qua ngày 14 Juillet, khỏi từ sáu giờ sáng, linh thổi kèn phàng-pha. đến hai giờ diễn binh, xong rồi linh tập thể thao (exercices physiques) từ đó cho tới 12 giờ, mọi bản hồi bắc áp về đã, đã đâu mới được độ nửa phút đồng-hồ, thì bên phe các thầy ăn một bàn. Rồi về đá lại cho tới giờ nghỉ về ướng nước chanh, thì bên phe linh sổ lực ra sức công kích được xô ban thua ấy lại, nhưng mà bên phe mấy thầy cũng cố lực chống cự, nên không thể gở nổi, cho nên phải chịu thua một bàn. Đến giờ nghỉ uống nước chanh. Nghỉ rồi đến giờ về đá lại, bên phe linh ra sức công kích được hăm thành nhiều lần, nhưng mà cũng không thể đá banh vô cửa thành được, là vì phe các thầy sức khỏe tuy là kém hơn, chớ tài đá rất nên lanh lẹ, cho nên đá tới mãn giờ mà ăn thua chỉ có một bàn đó thôi. Khi mãn giờ rồi, các thầy có bài tiệc đãi sau banh, đãi các quan tới dự cuộc và mời các chiến tướng và hết thảy trong hội cầm chén, vui vẻ vô cùng. Trong các cuộc chơi năm nay thiệt vui mà trở lại nắng. Duy có một điều rủi ro rất lớn, là cuộc thả vịt xuống hồ, rồi có một thằng mọi lội theo bắt, lội theo vịt mà bắt không đặng, mà lại đuổi hơi, sẽ phải bị chìm xuống, lúc mới chìm thì có thằng mọi lội một bên và một thằng mọi ở trong bờ lội ra, rồi cả hai thằng đều bơi tới với đem vô, sách hai chưa lên xóc nước ra, rồi quan Phó Độc-lý ngồi xe-hơi lấp tức đi rước quan thầy thuốc tới, quan thầy xem mạch rồi, bỏ lên xe chở tên nhà-thương cho thuốc, may nay đã sống lại được rồi.

Khuyên anh em ai nấy, từ rày sắp về sau, bắt kỳ ăn lễ gì, các cuộc chơi kia thì chẳng nói gì, chớ đến cuộc thả vịt, thì đừng thấy chút lợi mà ham, thì có ngày mang khốn anh em nghe.

N. B. P.

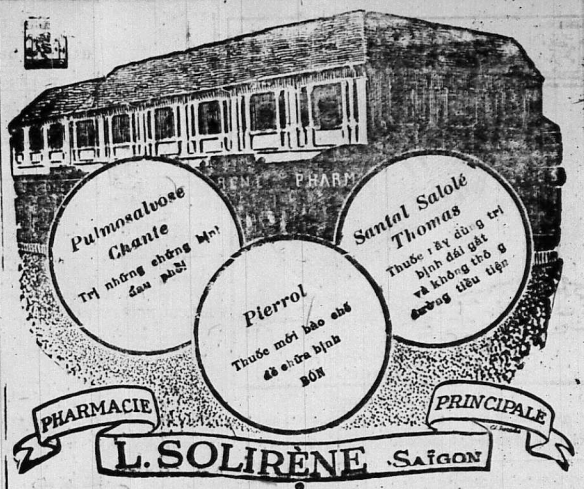

Tại Đông-Pháp xảy có một mình nhà thuốc nầy bán rẻ hơn hết mà thuốc ở Lục-châu gởi thơ mua bao nhiêu hay là lẻ, không có tính tiền gởi

Lâu ngày gặp bạn

Trần-hữu-Đức với Lý-phước-Tồn vẫn là bạn thiết xưa nay ; vì xưa đã học một trường, nay lại làm một sở, nên hai nhà thân cận, lui tới hằng ngày. Rủi đâu lúc nọ vợ Phước-Tồn phát bịnh siển ho, chạy thầy thuốc bên lâu không hết ; kế Phước-Tồn mời bạn thân đã dự, rồi nhứt mình đau cả cốt gân. Chừng Phước-Tồn mới xin nghỉ sáu tháng, đặng lên Saigon kiếm thầy chạy thuốc cả vợ chồng. Lúc đưa đi Hữu-Đức rất buồn, xin bạn hãy ráng lo kiếm thuốc đặng mau về cho hội hiệp anh em.

Phước-Tồn đi hơn bốn tháng ngoài, cũng có gởi thơ về nói khá ; bằng ngày nọ Hữu-Đức vừa làm việc mới về, nghỉ đang có cha già ra cất ; sao lại thấy một người vấn vít, ngoài bước vô vỗ vai Hữu-Đức, tức thì Đức nhìn thì quả có hơi quen song ai thiệt là quên tên mất ; người ấy mới cười xòa mà nói : Coi em quên anh thiệt sao ?

Nghe tiếng nói Đức liền la lớn : Hủy ! Anh Tồn mà tôi không nhớ chớ ! Uả ! Cha sao mọi lăn anh ốm nhách rén hoài, mà nay mạnh mẽ tươi cười dữ vậy ?

— Thì gặp thuốc hết đau hết nhức hết bịnh chớ lẹ gì ?

— Vậy sao ? Cha ! Mừng cho anh quá ! Uả còn chị sao ?

— Chị em nay còn có đa có thịt hơn qua nữa, siển ho chi nó hết trơn rồi.

— Trời ôi ! Bộ anh gặp thuốc tiên sao chớ ?

— Thuốc của người ta chế luyện ; chớ không phải tiên ; mà sự hay nó khi nói thuốc tiên cũng được. Còn thằng hầy nhỏ ở nhà đâu vẫn vậy em ?

— Anh muốn sai chi sao ?

— Ấ, bảo nó ra bến đò rước chị em với xách đồ luôn thể.

(mai tiếp)

SÁCH
« Thời-Sự Cẩm-Nang »
IN RỒI

Thường mỗi năm bổn hiệu đều có xuất bản một cuốn « Thời-Sự Cẩm-Nang ». Trong đây có in đủ các tỷ, các sở, tên họ viên quan nhà-nước và các lời nghị cần tiếu cho hương-chức làng đặng mà làm việc quan. Lại có vài quyển tiểu-thuyết rất hay để hiến chư quí vị xem chơi giết muộn trong lúc rỗi việc.

Cuốn năm nay 1926 (Bính-Dần) đã xuất bản rồi. Vậy quí vị muốn mua xin gởi thơ và mandat cho :

M. NGUYỄN-VĂN-CỦA
N. — Rue Lucien Mossard Saigon

Giá bán mỗi cuốn là ..... 3$40
Cho thêm tiền gởi .....

Chỉ xuất ra 20 QUAN mà trúng được

500.000 quan

HÃY MUA

MỘT CỔ-PHẦN PANAMA A LOTS

Trả trước 20 quan rồi kỳ đó trong 10 tháng, trả mỗi tháng 2 quan, chiếm hai mươi đinh (nếu ngày chỉ đã gánh với xu mà số ngày vậy là làm giàu)

Khi trả tiền kỳ đầu thì quí vị sẽ lãnh đặng một số vé. Số vé ấy chỉ một mình quí vị làm chớ mà thôi. Mỗi lần xổ số quí vị đều đặng dự dưới quí vị sẽ trở bạc nếu trong một cổ phần rủi vậy. Trong số công đồng lãnh trọn phần-hiền trong vậy. Mỗi cái BON PANAMA đều phát trúng một lot từ 500 000 quan đến 1.000 quan, hoặc hai thăm hoàn lại 400 quan.

Càng xuất cho sau, nhưng cơ đặng chắc lại càng đặng lợi

CỔ ĐẾN 200 000.000 QUAN CHO TRÚNG

SAU MỖI KỲ XỔ, SẼ GỞI CHO KHÔNG QUÍ VỊ MỘT CÁI GIẤY XỔ SỐ THỬ

MỘT NĂM XỔ BỐN KỲ

NGÀY 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT VÀ 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc rủi thì hãy gởi 20 quan tiền tây cho

***Banque de Crédit Colonial*, Rue Papère. MARSEILLE (France)**

Société Industrielle d'Exportation en Extreme Orient

95. — Rue Catinat. — 95 Saigon

Dây-thép : dê Sindex Saigon — Dây-thép nói : số 581

Máy xay Lafon de tours

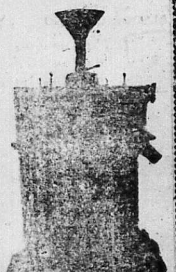

Hiện nay tại hãng có bán máy xay gạo kiểu tây, rất chắc chắn và giản tiện vô cùng, không còn thứ máy xay nào dám sánh. Trong 24 giờ đồng hồ có thể xay ra được 7, 10, 15, 20 25 và 30 tấn gạo trắng, tùy theo thứ máy.

Kiểu máy xay còn một điều rất tiện hơn hết là chẳng cần gì chủ mua phải mướn tay thiện nghệ về nghề máy móc ráp mới xong; nào sường nào máy chi có vặn bù-lon (ốc) là thành.

Về giá cả muốn biết, cứ đến Xưởng đại-lý hãng Lafon mà thương nghị.

Hãng sẽ vui lòng tiếp rước, mỗi khi ai muốn cần hỏi điều chi.

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, bán gởi đựng trong hộp thiết hàng chỉ khít kinh lắm.

Có mua nhưng chỗ được bột PHOSPHATINE FALIÈRES đừng bỏ tính thau, lời cho con nít mắt sữa, người lớn đau huyết, ông già bà ga liệt nhược, công là bổ có đau ốm mới mạnh.

Có trữ bán cùng hết. — Tại nhà thí ở Paris, 85 6, đường La Tasherie.
R. C. Paris 11 388

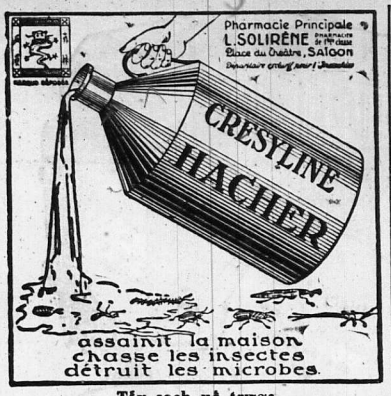

Tẩy sạch uế trược

giết chết cả loại côn-trùng và vi-trùng độc ác

Giá rẻ mà lại tốt hơn các thứ khác giá 0$50 một thùng nhỏ

PHÒNG TRỒNG RĂNG

VINCENZI

Quan Tấn-sĩ Lương-y MALZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau hong và răng. Trồng răng vàng và các thứ

Dây thép nói 371

Số hiệu 22 đường Lagrandière

Khám bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ hẹn

TIỆM CHỤP HÌNH

vẽ HÌNH,

RỌI HÌNH RA LỚN

HIỆU PHUTOAN

Ancien Atelier de l'Amiral Courbet à SAIGON

LÊ VĂN BỀN

chủ nhơn

Chụp hình tại tiệm hoặc đến nhà.

Khe Qúi Khách cần dùng

RỌI HÌNH RA LỚN

Hình rọi lớn có vẻ màu và dầu sơn

Lãnh rửa Kiểu và to cho giây.

Thợ vẽ có danh

F. MARTIN

Lãnh vẽ hình, màu dầu sơn, nước và viết chữ.

Vẽ theo hình chụp hay là coi hình người ngồi tự nhiên mà vẽ cũng giống

Lại cũng có lãnh vẽ treo thế, Tranh hát bộ cũng lựt lải lường

Giá cả phải chăng, mau

Đồng-ban chiếu cố.

ĐÈN HIỆU:

ALSDOR CHICAGO

Thắp bằng dầu sáng khắt sự ngay hiểm gì cả mỗi giờ thắp chừng 0501 sáng sáng bằng 300 ngọn đèn cây 25$00 một cái.

Đồng kể nhỏ hiệu: **CARR** vàng dorblé 14 carats, có đầy đủ các kiểu, có giấy bảo kiết.

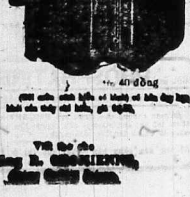

8 cái.....0$80
10 » .....1$00
Có hộp đựng kèm theo.....0$20

ĐÈN HÚT HIỆU:

LE PARFAIT

Bán có bốn cỡ đồng 4$50, 6$00 và 10$00

ĐỜN KÉO

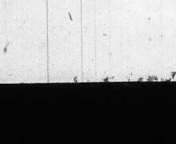

40 đồng

Mỗi cái đều kiểu có khung có hàn đồng hoặc khắc chữ vàng, giá 60$00.

Viễn thơ cho

Hãng E. GROSIENTHAL

Saigon

Cáo thị

BÁN ĐẤT QUỐC-GIA

Tỉnh Biênhoa

Ngày thứ hai, 9 tháng Aout 1926, chín giờ, tại dinh quan Tham biện Biênhoa, sẽ khởi hành đấu giá phát mãi mấy miếng đất quốc gia, kể ra sau nầy:

TOẠ LẠC	SỐ mẫu số	SỐ tờ họa đồ	SỐ SÀO MẪU	ĐỊNH giá mỗi mẫu	ĐỊNH giá mỗi số	NỘP TRỮ
Phuoc-vinh.....	»	»	148 97 00	2 50	372 43	
Phuoc-vinh, Thanh-hoa	»	»	120 00 00	id.	300 00	
id.	»	»	120 00 00	id.	300 00	
Phuoc-vinh, Thanh-hoa et An-binh.....	»	»	150 00 00	id.	315 00	

Chương trình phát mãi và họa đồ, tại Biênhoa, thì để nơi nhà quan Tham biện; còn tại Saigon, thì để nơi tòa năm, dinh Hiệp lý.

CÁI CHỦ NGHĨA « CHÁN ĐỜI »

Tháng trước kỳ-giả có đăng trên báo nầy một bài đề là: « Ta nên hiểu chữ buồn-chữ chán đời ra thế nào? » Có ngài có ý trách kỳ-giả không nói thương giúp tiêu nói, buộc cho kỳ-giả cái lỗi lừa chày đỡ dầu thêm, đã biết buồn, chán đời là hại, mà còn phô bày với bà con là hay, là cao thượng. Vậy nay tưởng cũng nên nói thêm vào để ngăn ngừa những điều rắc rối; những chuyện gà-lửa (coq-à-l'âne; người nói gà mình hiểu lửa!) Thô-bỉ nào chăng.

Trước hết hãy xin nhắc câu nầy: « Có cái buồn nhu nhuốc, hại nhiều lợi ít, có khi toàn hại, ma-mại đến dần đến mòn cho không vừa.....mà cũng cái buồn cao-thượng của người hiền-triết,, của kẻ trí, thức.....»

Tuổ nào là buồn nhu nhuốc? — Chẳng nói ai cũng biết cái buồn của những kẻ khi ra mặt ở, khi vào máy châu, đầu vấn còn xanh, tuổi vấn còn trẻ mà tuyệt nhiên không có sốt sắn hăng hái, hình như gánh nặng kia trĩu lắm mà vai đã chồn, có lẽ nay mai lăn ra mà chết mất; chẳng nói ai cũng biết là cái buồn của những kẻ chán đời (chữ *chán đời* đây là nói chung như ta thường nói vậy), cho đời là ngán, là khổ, tôi gì làm cho nhọc xác cứ ngồi mà buồng khổ vô lợi gì cho teo-hèo: cũng có đủ mắt mũi chơn tay, lại miệng mà vẫn cầm điếc mù lòa quê quặt. Họ tự xưng là chán đời, kỳ-thật hết sức bỉu vào đời mới sống được!

Một người như thế xã-hội thiệt mất một phần, mười người trăm ngàn người như thế xã-hội thiệt mất mười, trăm, ngàn phần, số người ấy càng nhiều nước càng suy... nước nhà gặp vào buổi giao thời, nên cũ hầu tàn, nên mới chưa thành, chính là lúc cần thiếu-niên anh-tuấn mới có cơ thịnh, không ngờ thiếu-niên phần nhiều lại bị cuốn vào cái phong-trào chán đời ấy, thành ra làm chậm cho cuộc tiến-hóa của nước! Đáng lo thay! Họ đáng khinh bỉ thay!

Sao họ đáng khinh bỉ? — Vì họ mắt phải cái bịnh chán đời thuộc về hình-chất. Văn-hào nước Pháp Melchior de Vogué có nói: « *On a disserté à perte d'haleine sur le pessimisme. Les personnes qui digèrent bien et pensent peu l'ont déclaré répréhensible : c'est ce que pourraient dire de la fièvre, dans les pays malsains, les gens qui ne l'ont pas.. Seulement il en faut distinguer deux variétés. L'une est le pessimisme matérialiste résigné pourvu qu'il ait eu provende de plaisir quotidien, décidé à mépriser les hommes en tirant d'eux le meilleur parti possible pour ses jouissances... L'autre est le pessimisme douloureux, révolté, et celui-ci cache une espérance sous ses malédictions. Dernier terme de l'évolution nihiliste, il est, en même temps, le premier, symptôme d'une résurrection morale. On a dit de lui, avec raison, qu'il est l'instrument de tout progrès, car le monde n'est jamais transformé ni amélioré par ceux qu'il satisfait pleinement* : — Người ta bàn về cái chủ-nghĩa chán đời rất họng. Kẻ nào tiêu-hóa tốt và ít tư-tưởng nói chủ-nghĩa ấy rằng: họ nói thế chẳng khác gì những người ở nơi thủy-thổ độc, mọi không đau sốt rét hãy thấy ai mắc phải bịnh ấy nhứt-thiết cho là không theo phép vệ-sinh..... Song le phải phân-biệt hai thứ chán đời:

Một thứ thuộc về hình-chất, hễ đủ được cái ổ khoái-lạc hằng ngày là thỏa, nhứt định khinh người đời mà kỳ thật hết sức lợi-dụng họ để mua khoái lạc cho mình... Còn cái chán đời kia là cái chán đời đau đớn, tức-bực, tuy ngoài miệng có nguyền rủa người đời, cuộc đời, mà trong lòng vẫn nuôi một cái hi-vọng; cái chán đời nầy không lấy sự hiện lại làm thỏa, ấy chính là cái hiệu-chứng cho một cuộc tiến-hóa về tinh thần sau nầy. Thật thế, nó chính là cái khi-cụ cho mọi sự tiến-bộ, vì nếu cái thế giới nầy ai cũng cho là đẹp, là hay còn mong gì những sự cải-cách tốt đẹp hơn.

Lời nói ý vị thay! Sao những người trí-thức hay buồn? Vì trong trí vẫn mơ màng một cõi đời tốt đẹp, khi tiếp-xúc với sự thật, thấy chung-cảnh với mộng-cảnh trái nguợc nhau, cho nên hay mượn câu văn hay, tư tưởng đẹp mà nghiền ngẫm mà ngâm nghĩ để tiêu sầu... Thế cũng chưa được phải lắm.

Ta có thể cả quyết rằng là vì họ là người học-rộng nghĩ sâu, điều gì cũng biết đến gốc thấy điều dở thường nhiều hơn điều hay, thấy chánh-trị trong nước không có tư-cách khoan-dung, thấy giáo dục trong nước không được phổ-thông, cho nên họ buồn, buồn khôn, khoan tay, buồn mà hết sức bi-quan, hoặc kiếm-chuyện công-báo để bỏ vào những điều khiếm-khuyết ấy. Bọn trí-thức nước nhà có buồn như thế không? Tôi còn nhớ phi quan nguyên Toàn-quyền Đông-pháp Paul Doumer đi-lịch nước Tàu có nói với quan Thủ tướng Beaumont một câu: «Etrange peuple que celui qui depuis quatre mille ans, n'a pas aimé lore sa brunette! — Gồm cho cái dân-tộc mà đã bốn nghìn năm nay không bỏ cái xe cút-kít kia đi được! » Tuy là lời bình phẩm nước Tàu gồng gọi là nói chung được, nghĩa là Đông-pháp mình.

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc ANDRÉ-LEBON sẽ chạy đi Pháp quốc lối 26 Juillet.

Chiếc SAMHANH sẽ chạy đi Annam và Tonkin, lối ngày 24 Juillet, 5 giờ.

Chiec CAP PADARAN sẽ chạy đi Pháp-quốc, lối ngày 29 Juillet.

Chiếc PAUL LECAT sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 9 Août

Chiếc CHANTILLY sẽ chạy đi Annam và Tonkin, lối ngày 27 Juillet.

Chiếc AMAZONE sẽ chạy đi Trung-quốc, quốc-vụ và Nhựt-bổn, lối ngày 14 Août.

Chiếc ANGERS sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn lối ngày 18 Aout.

Chiếc PAUL-BEAU sẽ chạy đi Xiêm lối ngày 29 Juillet, 14 giờ 30.

Chiếc CHANTILLY sẽ chạy đi Pháp quốc lối ngày 15 Aout.

Chiếc METZINGER sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 25 Aout.

∴

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc ANDRÉ-LEBON ở Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ đến Saigon lối 23 Juillet, lối 15 giờ.

Chiếc CAP-PADARAN ở Tonkin và Annam sẽ đến Saigon lối 26 Juillet.

Chiếc PAUL-LECAT ở Nhựt-bổn và Trung-quốc sẽ đến Saigon lối ngày 6 Août.

Chiếc AMAZONE ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon lối ngày 11 Août.

Chiếc METZINGER ở Trung-quốc và Nhựt-bổn sẽ đến Saigon lối ngày 20 Août.

Chiếc AMIRAL NIELLY đi giả từ Port-Said mà chạy qua Đông-pháp hôm 15 Juillet.

Chiec ROMME ở Tonkin và Annam sẽ chạy qua Đông-pháp lối ngày 25 Juillet.

Chiếc MERLIN ở Singapore sẽ đến Saigon ngày 28 Juillet.

Chiếc CHANTILLY ở Pháp-quốc sẽ chạy qua Đông-pháp lối ngày 24 Juillet.

Chiếc ISLANTILLY ở Tonkin và Annam sẽ chạy qua Đông-pháp lối ngày 12 Aout.

Chiếc KAMPOT đã tới Pháp-quốc hôm chiều hôm qua, 13 giờ.

CÓ MỘT THỨ DẦU MỚI BÈ BÁN

HIỆU NÓ LÀ:

CON SÒ

Cũng như dầu sáng hiệu *CON SÒ*

Không có thứ nào hằng.

Dầu hiệu *CON SÒ* là tốt.

Hãy thắp thử coi rồi, không muốn dùng thứ khác.

Sánh với các nước Âu-Mỹ thì không dám chờ như nước Nhựt-bổn kia, cũng giồng máu đỏ cũng giồng da vàng, mới đến năm 1854 mà trong nước còn những đảng ra vào phe kia kình-địch nhau, đảng Chorhoun và đảng Sadzoumas, (nước mình lúc ấy nước đã trị dân đã yên) hết sức thổ-cựu không chịu giao-tiếp với Tây-phương tưởng rằng ngoài thành quách cỏ kỷ kia không có ai đâm đỏ được kio đến lúc đột thủy-quân và chiến hạm đo quan thủy-tướng Hoa-kỳ Parry tiến vào Kagoshima, khiến cho nước Nhựt một phen kinh khủng vô cùng... rồi đến năm 1858 bắt sự cải cách khắc... hấy giờ chẳng thua gì các cường quốc khác!

Lại nghĩ đến nước mình, nhờ về sự biến thiên trong lịch-sử, gặp được nước Pháp có cái chánh-sách rất khoan dung, chẳng bao giờ áp chế ai, bao giờ cũng lận tâm với cái nghĩa vụ « bảo hộ », bao giờ cũng nhờ ba tiếng tự-do, bình-đẳng, nghĩa hiệp; mình đã gặp mối bước may mắn như thế mà tựa hồ như không biết!... Hay là không muốn biết? ? Nào nghề hay phải học, điều hay phải tìm, mới khá được, có khá được rồi, thầy Pháp kia mới khai phóng cho cho!...

Khốn thay, chân-cảnh có được như lời ước-ao đó đâu! Chỗ nào cũng thấy cái cảnh:

« Một đoàn như nhộn phải cung,
Bơ-vơ nơn nước hỏi hồng giờ mưa ».

Người trí-thức ai trông đến cũng phải ngậm ngùi, cũng phải buồn, buồn thì phải nghẹn họon nông tai, bâm tiết, chán cho tình « nhất » kia, cái tình không sốt sắng hăng hái làm việc gì cả, buồn nên phải kích-thích đồng-bào mau mau thâu nhập lấy văn-minh tuổi-tây, văn-minh nước Pháp, mà nước Pháp cũng mong như vậy! Vậy thì cái chán đời nầy tức là cái chán đời « làm khí cụ cho mọi sự tiến bộ sau nầy... » Như văn-hào ấy đã nói.

Trong bài thảng trước kỳ-giả cũng mong có những người trí-thức biết *chán đời hàng hái* như thế « chán đời nên xa cách những sự bỉ-lỏ ở đời, chán đời nên phải giữ tâm thể cho được trang-kiện, nên phải giữ tâm hồn như dây cương kềm ngựa, vui chưa chắc đã vui, « *khổ chưa chắc đã khổ thật* ». Ấy đó, xin ai trong khi phán đoán đừng có hấp-tấp mà khốn to!

Minh-Nguyệt. LÊ-LIÊN-VỮ

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

Du Docteur RIP

Vé-sanh TỪU *của Lương-y* RIP *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gây cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi nếu uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí-lực sụt giảm, vội thấy ngày xuân đà thôn môn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cứ lần thành đồng, mạt may tươi tốt coi như trẻ, lại măng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn-bà mắt máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm hột da thịt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

GIÁ MỖI VE LÀ BẠ ĐỒNG BẠC

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins Cholon.

C.J. BONNET

MẤY MÀI CHO ĐẶNG CÁI BỊNH NGƯỜI CỠI NGỰA NẦY

Giá muốn mua hỏi tại

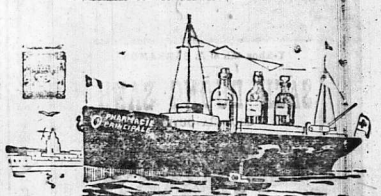

Giá rẻ hơn hết

Đồ tốt không dâu bằng

chỉ có tại

Đại-Dược-Phòng

L. SOLIRÈNE SAIGON

Nhờ tiệm buôn bán lớn và lại lập ra 60 năm nay thông thạo các việc, nên bán như vậy mới được.

Xin hãy đến viếng hàng chúng tôi mà coi thiệt là rộng lớn hơn nội Đông-Pháp

Chỡ hàng đến tận nhà và gởi cho lục tỉnh khỏi tiền chở chuyên, hết cỡ là mua nhiều ít gì cũng vậy.

Vitase

PROTÈGE L'INTESTIN

GUÉRIT L'ENTÉRITE

Thuốc VITASE

bổ dưỡng tạng

Thuốc VITASE

bổ-dưỡng ngũ-tạng

CHUYÊN TRỊ BỊNH ĐAU RUỘT

Một hột thuốc VITASE thì đỡ đã mà tiêu trừ chứng bịnh.

Dùng nó thì bịnh đã mau thuyên, nó trừ bịnh tuyệt được mà lại còn ít tốn hèm.

Hãy mua một hộp tại

ĐẠI - DƯỢC - PHÒNG

L. SOLIRÈNE

Saigon